

2024

LF Jämtland

Års- och hållbarhetsredovisning

Förvaltningsberättelse	6
Verksamhetsinriktning.....	6
Organisation och struktur	6
Väsentliga händelser under året.....	7
Händelser efter balansdagen.....	7
Hållbarhetsrapport	8
1. Inledning.....	8
2. Särskilda händelser 2024.....	9
3. Vårt hållbarhetsarbete.....	9
4. Fokusområden och resultat.....	12
4.5 Ansvarfull rådgivning.....	20
5. Strategiska satsningar 2024-2025.....	23
6. Styrning av hållbarhetsarbetet.....	26
Resultat och ekonomisk ställning	28
Femårsöversikt.....	30
Verksamhetens risker & riskhantering.....	31
Förslag till vinstdisposition	32
Resultaträkning koncernen.....	33
Resultaträkning moderbolaget.....	34
Resultatanalys moderbolaget	35
Noter till resultatanalys	36
Rapport över finansiell ställning.....	37
Balansräkning.....	38
Rapport över förändringar i eget kapital.....	40
Noter till de finansiella rapporterna.....	41
Företagsinformation.....	41
NOT 1 Redovisningsprinciper.....	41
NOT 2 Risker och riskhantering.....	51
NOT 3 Premieinkomst.....	61
NOT 4 Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen.....	61
NOT 5 Utbetalda försäkringsersättningar	61
NOT 6 Driftkostnader	62
NOT 7 Övriga tekniska kostnader	62
NOT 8 Kapitalavkastning, intäkter.....	63
NOT 9 Kapitalavkastning, kostnader.....	63
NOT 10 Realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar.....	64
NOT 11 Provisionsintäkter och provisionskostnader	64
NOT 12 Immateriella tillgångar.....	64
NOT 13 Byggnader och mark.....	65
NOT 14 Placeringar i koncern- och intresseföretag.....	66
NOT 15 Aktier och andelar.....	67
NOT 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.....	69
NOT 17 Fordringar avseende direkt försäkring.....	69
NOT 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder.....	69
NOT 19 Materiella tillgångar	72
NOT 20 Förutbetalda anskaffningskostnader.....	72
NOT 21 Eget kapital.....	73
NOT 22 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker.....	73
NOT 23 Avsättning för oreglerade skador.....	74
NOT 24 För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar	74
NOT 25 Skatt.....	75
NOT 26 Personal, löner och ersättning.....	76
NOT 27 Närstående.....	78
NOT 28 Resultat per försäkringsklass.....	79
NOT 29 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder.....	80
NOT 30 Förslag till vinstdisposition.....	83
NOT 31 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	84
Länsförsäkringar Jämtlands styrelse.....	86
Företagsledning.....	87
Ord och uttryck inom skadeförsäkring	88

Tillväxt, förändring och framtidens LF Jämtland

VD HAR ORDET

Året som gått har kännetecknats av stora kliv mot framtidens LF Jämtland. Ett LF Jämtland som skapar ännu mer värde för sina ägare, kunder och hela vårt län. Samtidigt har det också varit en tid med fortsatt osäkerhet i vår omvärld.

Även 2024 slog världen värmerekord med torka och översvämningar till följd. Även vi drabbades både direkt och indirekt. Vår roll i samhället och i Jämtland Härjedalen blir allt viktigare. För våra kunders trygghet, som samarbetspartner och för länets utveckling. Vi är och har varit en stark aktör i länet och det ska vi fortsätta vara.

Under året har vi arbetat med en ny strategi, LF Jämtland 2030. Både de snabba förändringarna i vår omvärld och vår vilja att fortsätta vara det självklara valet inom trygghet är grunden till vår nya strategi. AI, digitalisering, förändrat klimat, ekonomisk turbulens är exempel på faktorer som i snabb takt förändrar våra kunders behov och förväntningar men också våra konkurrenters möjligheter.

Vi behöver bli ännu bättre på att förstå och möta våra kunders förändrade behov. Det handlar om nya erbjudanden och att finnas där i vardagen och vara en trygghetspartner oavsett om det handlar om att förebygga skador i hemmet eller att skapa meningsfull framtid för länets barn och unga. När vi arbetat med vår nya strategi har jag än en gång blivit påmind om vilket engagemang och vilken drivkraft vi har tillsammans på LF Jämtland. Det är tydligt att vi inte bara ser våra kunder som kunder – de är våra grannar, vänner och ägare. Det ger oss både ansvar och en fantastisk möjlighet att göra skillnad.

Som en del i förändringsarbetet har vi arbetat med tydligare mål, effektivisering och utvecklat vår egen organisation. Det har bitvis varit utmanande men nödvändigt för att skapa förutsättningar för ett fortsatt starkt LF Jämtland. Förändringarna har inte varit utan påfrestningar och jag har stor respekt för att det har berört många av oss på LF Jämtland.

Vår verksamhet har under året gått väldigt bra. Vi har en mycket stark tillväxt inom bank men även inom försäkring. Vi har fått fler kunder och våra befintliga kunder har utökat sitt engagemang hos oss vilket är glädjande!

När det gäller skador började året utmanande med många frysskador och totalt ökar vi antalet skador med 6 procent jämfört med tidigare år. Väder och klimat påverkar i hög grad skadeantalet och där har vi ett stort ansvar att hjälpa våra kunder till mindre risk och större trygghet. Under andra halvåret 2024 fattade vi beslut om att i egen regi hantera skadedjur vilket framöver kommer generera ännu fler kundmöten som blir viktiga kontaktytor för att stärka tryggheten i länet.

Föreningslivet är en annan viktig kontaktyta när det gäller vårt engagemang för barn och unga. Även 2024 arrangerade vi Ett magiskt höstlov. Föreningslivet bidrar till stora samhällsvinster genom att skapa en meningsfull fritid för barn och unga i trygga miljöer. Under höstlovet stärker vi föreningslivet lite extra och får fler barn att upptäcka nya gemenskaper. Över 10 000 barn besökte någon av de 179 kostnadsfria aktiviteter som vi tillsammans med kommuner och föreningar arrangerade!

Jag ser verkligen fram emot 2025 då vi fortsätter utveckla LF Jämtland med dig som kund och ägare i fokus. Tillsammans kan vi göra det allra bästa för vårt Jämtland Härjedalen, nu och i framtiden.

Ett varmt tack till våra kunder, samarbetspartners, företag och länsbor för allt ni bidrar till. Jag vill också särskilt tacka alla våra medarbetare som med mod och engagemang tagit sig an våra utmaningar och möjligheter.

Östersund mars 2025

Lars Rådström

Verkställande direktör

”

**Vi behöver bli ännu
bättre på att förstå och
möta våra kunders
förändrade behov.**

Lars Rådström
Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Jämtland, org.nr 593200-1828, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2024, det 177 verksamhetsåret.

Belopp i årsredovisningen och koncernredovisningen redovisas i den enhet som anges och i hela kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Jämtland är ett ömsesidigt försäkringsbolag vilket betyder att vi ägs av våra sakförsäkringsskunder. I Jämtlands län erbjuder vi ett heltäckande försäkringsskydd och närliggande finansiella tjänster inom bank och pension.

Förutom våra egna produkter och tjänster förmedlas även djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring samt livförsäkring till Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Fondliv. Till Länsförsäkringar Bank förmedlas in- och utlåningstjänster och till Länsförsäkringar Fondförvaltning förmedlas köp och försäljning av andelar i investeringsfonder.

Även i de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Jämtland kundansvaret. Länsförsäkringar Jämtland deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem, med gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och återförsäkringskostnaderna blir lägre och stabilare.

Den totala affärsvolymen för ovanstående affärer fördelar sig enligt nedanstående (Mkr).

Sakförsäkring, premieinkomst (Mkr)	2024	2023
Direkt egen affär	620	584
Mottagen återförsäkring	29	29
Förmedlad försäkring, premieinkomst		
Djur	52	41
Livförsäkring	158	105
Finansiella tjänster		
Bank, inlåning 31/12	3 361	3 154
Bank, utlåning 31/12	7 651	7 093
Fonder, marknadsvärde 31/12	1 514	1 194

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Jämtland är ett av 23 självständiga, lokala och kundägda Länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. Tillsammans äger vi Länsförsäkringar AB för gemensam service och utveckling. LFAB har i sin tur dotterbolag som bedriver verksamhet inom livförsäkring, bank- och fondverksamhet, trafikförsäkring samt djur- och grödaförsäkring. Länsförsäkringar Jämtland äger 2,5 procent av aktiekapitalet i LFAB och ägarrollen utövas av Länsförsäkringar Jämtlands styrelseordförande och vd på ägarkonsortiets möten.

Vår organisation gör att vi kan vara lokala och nära våra kunder men ha styrkan som en nationell aktör. Med de andra länsförsäkringsbolagen delar vi kända varumärken som Agria, Wasa Kredit och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling. Tillsammans hjälper vi våra kunder med allt inom bank, pension och försäkring.

Ägarna, våra sakförsäkringsskunder, väljer ledamöter till fullmäktige vid valmöten i länets åtta kommuner. Ledamöter väljs på treårsmandat och för närvarande är det 51 fullmäktigeledamöter som företräder sakförsäkringstagarna på bolagsstämman. Bolagsstämman utser styrelsen som består av åtta ledamöter. Utöver det ingår även två personalrepresentanter i styrelsen.

Länsförsäkringar Jämtland har två dotterbolag. Det helägda dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland

Fastigheter AB, org.nr 556660-2537, har under året bedrivit verksamhet bestående av förvaltning av aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB samt Hällefors Tierp Skogar AB. Det helägda dotterbolaget Logen 6 Fastighets AB, org.nr 556763-5163 har inte bedrivit någon aktiv verksamhet under året.

Väsentliga händelser under året

Länsförsäkringar Jämtland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB och klassificerar innehavet som intresseföretag och näringsbetingade andelar. Den redovisningsmässiga klassificeringen rättades i årsredovisningen för år 2020 efter att en av länsförsäkringsbolagen gemensam utredning visade på att innehavet under hela innehavstiden borde ha klassificerats som intresseföretag.

Samma redovisningsmässiga klassificering gäller för innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB som under år 2021 fusionerades ned i dåvarande Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (namnändrat till Länsförsäkringar AB). Efter fusionen har Skatteverket, genom omprövningsbeslut för beskattningsår 2021, bekräftat att innehavet i nuvarande Länsförsäkringar AB utgör intresseföretag och näringsbetingade andelar.

Till följd av den redovisningsmässiga rättelsen begärde Länsförsäkringar Jämtland omprövning av 2018 års deklaration med yrkande om skattefrihet avseende då erhållen utdelning från Gamla Länsförsäkringar AB. Skatteverket beslutade att inte medge yrkandet med hänvisning till att det inte går att rätta en skattemässig klassificering. Länsförsäkringar Jämtland överklagade Skatteverkets beslut. Förvaltningsrätten beslutade den 8 november 2023 att bifalla Länsförsäkringar Jämtlands överklagan utifrån att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB alltid utgjort andelar i intresseföretag och därmed näringsbetingat innehav. Skatteverket överklagade Förvaltningsrättens dom och Kammarrätten meddelade den 18 juni 2024, till skillnad från Förvaltningsrätten, att Kammarrätten delar Skatteverkets uppfattning. Länsförsäkringar Jämtland överklagade den 15 augusti 2024 Kammarrättens dom till Högsta förvaltningsdomstolen. Den 13 december 2024 beslutade Högsta förvaltningsdomstolen att inte meddela Länsförsäkringar Jämtland prövningstillstånd. Högsta Förvaltningsdomstolen prövar således inte sakfrågan och därmed står Kammarrättens avgörande fast.

Länsförsäkringar Jämtland har ändrat den skattemässiga klassificeringen av Gamla Länsförsäkringar AB, vilket har resulterat i en skattekostnad på sammanlagt 108 Mkr för år 2024. Beloppet hänför sig primärt till uppskjuten skatt på uppskovsbeloppet för den skattemässiga vinst som uppkom genom fusionen år 2021. Se även Not 25.

Vid bolagsstämman 18 april 2024 beslutades ändring av bolagsordningen så att Länsförsäkringar Jämtland kan teckna Fartyg (klass 6) och Fartygsansvar (klass 12) utan begränsningar till enbart fritidsbåtar. Skadereserverna i trafikaffären har sänkts med 51,8 Mkr vilket påverkat årets resultat positivt med samma belopp. Huvudförklaringen till reservsänkningen är nya trender inom personskador.

Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Hållbarhetsrapport

1. Inledning

Länsförsäkringar Jämtlands hållbarhetsarbete beskrivs i bolagets lagstadgade hållbarhetsrapport enligt 6 kap Årsredovisningslagen. Den lagstadgade hållbarhetsrapporten återfinns på sidorna 8-27 i årsredovisningen. Hållbarhetsrapporten lämnas av koncernen som helhet. Det är Länsförsäkringar Jämtlands styrelse som är ansvarig för hållbarhetsrapporten.

Som kundägt bolag med nära 200 års historia i Jämtlands län är långsiktigt hållbart företagande en självklar del av Länsförsäkringar Jämtlands verksamhet. Vår affärsmodell bygger på grundtanken att tillsammans skapa trygghet och möjligheter för människor och företag i vårt län. Detta gör vi genom att erbjuda bank- och försäkringslösningar som bidrar till våra kunders ekonomiska trygghet, samtidigt som vi arbetar aktivt för att förebygga skador och bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Under 2024 har vi fortsatt att integrera hållbarhet i hela vår verksamhet, från skadeförebyggande arbete och ansvarsfulla investeringar till samhällsengagemang och medarbetarutveckling. Vår värdegrund - att vara hållbara, engagerade och modiga - genomsyrar allt vi gör och är utgångspunkten för hur vi möter framtidens utmaningar.

Som ledande aktör inom bank och försäkring i Jämtlands län ser vi dagligen hur klimatförändringar, demografiska skiften och digitalisering påverkar våra kunder och vårt samhälle. Detta ställer nya krav på oss som bolag, samtidigt som det öppnar möjligheter att utveckla innovativa lösningar som bidrar till en mer hållbar framtid.

Vårt hållbarhetsarbete utgår från en systematisk användning av flera kunskapskällor för beslut där vi bland annat använder data från Hållbarhetsdatabasens 63 olika variabler inom områden som ekonomi, jämställdhet, klimat, trygghet och hälsa för att styra våra insatser dit de gör störst nytta. Under året har vi särskilt fokuserat på:

- Att stärka det skadeförebyggande arbetet för att minska både miljöpåverkan och kostnader för våra kunder
- Att utveckla vårt sociala engagemang med fokus på barn och ungas välbefinnande
- Att accelerera den digitala transformationen för ökad tillgänglighet och effektivitet
- Att vidareutveckla vårt systematiska arbetsmiljöarbete för att säkra en hållbar arbetsplats
- Att stärka vårt bidrag till länets omställning mot fossilfrihet genom aktiv samverkan med näringsliv och offentliga aktörer

Som kundägt bolag har vi unika förutsättningar att kombinera affärsmässig framgång med samhällsnytta. När vi fattar beslut gör vi det med hänsyn till både dagens och kommande generationers behov. Detta återspeglas i vår strategi för 2030, som fastställdes under 2024 och där hållbarhet är en integrerad del av våra långsiktiga mål.

I denna hållbarhetsrapport redovisar vi vårt hållbarhetsarbete inom områdena miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korrupcion. Rapporten speglar vårt systematiska arbete med att integrera hållbarhet i hela verksamheten och visar på resultat och framsteg under året.

Tillsammans med våra kunder, engagerade medarbetare och samarbetspartners fortsätter vi arbetet för ett mer hållbart Jämtlands län. Vi är övertygade om att vår lokala närvaro, kombinerad med styrkan i att vara del av Länsförsäkringsgruppen, ger oss unika möjligheter att bidra till en positiv samhällsutveckling och en hållbar framtid för alla som lever och verkar i vårt län.

Inom försäkring, bank- och livaffären har vi 17 630 aktiva företagskunder, vilket motsvarar en marknadstäckning på 69 procent inom företagssegmentet. Av dessa utgör lantbrukskunder den största gruppen med 7 795 kunder. På privatmarknaden hade vi 53 100 kunder, vilket motsvarar en marknadstäckning på 52 procent och visar på vår starka position som bank- och försäkringsaktör i regionen.

2. Särskilda händelser 2024

2.1 Utveckling av affärsstrategisk hållbarhet

Under 2024 har Länsförsäkringar Jämtland tagit betydande steg i att integrera hållbarhet i bolagets affärsstrategi. Tre strategiska fokusområden har etablerats: hållbart boende, hållbar hälsa och hållbart företagande. Inom dessa områden har konkreta målbilder och handlingsplaner utvecklats som direkt kopplar till bolagets affärsstrategi 2030.

Inom hållbart boende har två centrala initiativ tagits fram med fokus på nollvision för vattenskador samt jämlikt sparande. För hållbar hälsa har bolaget etablerat en nollvision för psykisk ohälsa hos barn och unga, med särskilt fokus på förebyggande insatser och utveckling av nya försäkringslösningar. Inom hållbart företagande har ett betydande arbete påbörjats för att utveckla en hållbar skogsaffär genom rådgivning, med fokus på ökad motståndskraft mot klimatrelaterade risker.

För att säkerställa att arbetssättet utgår från en systematisk användning av flera kunskapskällor för beslut ska bolaget vidareutveckla mätmetoder och uppföljningsprocesser inom samtliga fokusområden. Detta inkluderar både affärsmässiga mål och hållbarhetseffekter, vilket skapar förutsättningar för att systematiskt följa och utvärdera framstegen i arbetet.

En mer detaljerad beskrivning av det affärsstrategiska hållbarhetsarbetet och dess implementering presenteras under avsnittet 5.Strategiska satsningar 2024-2025.

2.2 Förberedelser för CSRD-rapportering

Under 2024 har vi genomfört omfattande förberedelser inför kommande CSRD-rapportering. En dubbel väsentlighetsanalys genomfördes i juni 2024 med bred representation från verksamhetens olika delar. Denna kompletterades med intressentdialoger som omfattade medarbetare, leverantörer, ägare/kunder samt samarbetspartners.

Baserat på analyserna har tre väsentliga områden identifierats för vår CSRD-rapportering:

- EI: Klimatförändringar
- SI: Egna anställda
- GI: Affärsbeteende

Gapanalyser har genomförts för samtliga områden under slutet av 2024, vilket ger oss en god grund för fortsatt anpassning under 2025.

3. Vårt hållbarhetsarbete

3.1 Styrning och organisation

Med vår värdegrund Hållbara, Engagerade och Modiga medarbetare, vägleds vi att ständigt ta ansvarsfulla och eftertänksamma beslut i vår vardag. Värdegrunden har arbetats fram tillsammans, med representanter från alla affärsområden utifrån våra två strategiska mål, "nöjda och engagerade medarbetare" och "nöjda och lojala kunder". I det strategiarbete som genomfördes under 2024 arbetades en uppdaterad formulering för verksamheten fram. Efter styrelsens beslut om att anta den nya affärsstrategin i november arbetar bolaget utifrån visionen att vara det mest omyckta bolaget i länet med missionen "Vi är trygghet för jämtar och härjedalingar. Tillsammans skapar vi en hållbar framtid fylld av möjligheter för människor och företag i Jämtland och Härjedalen".

Chef för Kommunikation och affärsutveckling ingår i företagsledningen och har det övergripande ansvaret för bolagets arbete med samhällsansvar och sponsring, vilket inkluderar att samordna leverans och mätning av effekter av de insatser som görs för att säkerställa att bolaget bidrar till en stärkt hållbarhet inom miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning i enlighet med Styrnings- och organisationspolicy.

3.2 Inköp och leverantörsstyrning

3.2.1 Inköp händelser

Vi jobbar aktivt med att se över våra avtal, leverantörer och arbetssätt ur ett hållbarhetsperspektiv.

Vi för dialog med entreprenörer för att driva miljöarbetet framåt och återbruka ansvarsfullt för att minimera klimatavtryck. Allt fler avtalsparter har under året börja mäta sina utsläpp för att vi ska kunna se hur reparationer påverkar miljön.

Beträffande byggsador har delreparationer av golv börjat genomföras under 2024. Genom att delreparera och använda återbrukat material vid reparation minskar materialåtgång och klimatutsläpp. Dialog förs med företagen om byggmetoder, materialval och återvinning för att minska miljöpåverkan. Länsförsäkringars Forskningsfond finansierar studier kring reparationsmetoder i syfte att ge kunskap och förutsättningar för att skador ska repareras klimatsmart och hållbart. Under året har också förutsättningar för att beräkna och förstå klimatpåverkan vid byggsadereparationer tagits fram.

Länsförsäkringar har en egen miljö-och kvalitetscertifiering av bilverkstäder med årlig revision. Krav ställs på att verkstäderna ska arbeta med miljöfrågor, ha en miljöpolicy och miljömål. Ett krav är att verkstäderna i första hand ska reparera plast och plåt samt använda begagnade delar i så stor utsträckning som möjligt för att minska miljöbelastningen. Under året har vi sett ett ökat intresse från verkstäderna för att uppnå detta då det ställs stora krav på dem även från andra aktörer.

Vår avtalspart inom bildemontering mäter miljöpåverkan för varje bildel där mätningen jämför skillnaden mellan att köpa begagnad bildel och en ny.

Efterlevnaden kontrolleras av oss i samband med leverantörsuppföljningar. Vi mäter samtliga verkstäder på parametrarna andel användning av begagnade delar och andel plastreparationer.

3.3 Så bidrar vi till de globala målen

Tillsammans inom Länsförsäkringsgruppen arbetar vi aktivt med att stödja en hållbar utveckling och att bidra till ett hållbart samhälle. Sju av de globala målen har identifierats som mest relevanta för verksamheten där gruppen har störst möjlighet att bidra positivt och minska negativ påverkan.

Mål 17 är kopplat till de samarbeten vi har med de övriga länsförsäkringsbolagen och lokalsamhället för en gemensam hållbar utveckling, exempelvis genom att minska sårbarheten vid ett förändrat klimat. Vi arbetar med alla de globala målen inom vilka vi kan göra skillnad, och vår ambition är att bidra till att realisera FN:s hållbarhetsmål. Några av de mål som Länsförsäkringar Jämtland arbetar med, och som vi vet gör skillnad, redovisas nedan:

Mål 3 - God hälsa och välbefinnande

3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa

Länsförsäkringar Jämtlands samhällsengagemang och satsningar på meningsfull fritid syftar till att främja psykisk hälsa, särskilt bland barn och unga. Arbetssättet ska framöver präglas av starkt långsiktighet där effekter mäts och utvärderas kontinuerligt för att säkerställa att insatserna ger önskad effekt.

3.6 Minska antalet dödsfall och skador i vägtrafiken

Trafiksäkerhetsarbetet bedrivs genom en kombination av förebyggande insatser, kunskapsspridning och strategiska samarbeten. Genom att integrera trafiksäkerhet i både försäkringsverksamheten och det bredare samhällsengagemanget skapas förutsättningar för ett systematiskt riskreducerande arbete.

Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

8.8 Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja tryggt arbetsmiljö

Ett strukturerat arbetsmiljöarbete genomsyrar hela organisationen där fysisk, psykosocial och organisatorisk arbetsmiljö hanteras systematiskt. Genom tydliga processer, aktiv dialog med arbetstagarorganisationer och regelbunden uppföljning säkerställs en kontinuerlig utveckling av arbetsförhållandena.

8.10 Stärka finansinstitutens kapacitet att främja tillgång till bank- och försäkringstjänster

Verksamheten arbetar aktivt för att öka tillgängligheten till finansiella tjänster genom digitalisering och lokal närvaro.

Särskilt fokus läggs på att utveckla produkter och tjänster som främjar hållbar utveckling, där ekonomisk tillgänglighet balanseras mot ansvarsfull kreditgivning.

Mål 10 – Minskad ojämlikhet

10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering

Ett flertal insatser genomförs för att främja inkludering, där ekonomiska resurser kombineras med kunskapshöjande insatser. Framtida fokus ska läggas på att identifiera och åtgärda strukturella hinder för deltagande i meningsfulla aktiviteter.

Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion

12.2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser

Genom arbete med cirkulära processer i skadehanteringen minimeras resursanvändningen. Detta genomsyrar värdekedjan från kravställning på leverantörer till val av reparationsmetoder.

12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall

Ett aktivt kvalitetsarbete säkerställer att kemikalier och avfall hanteras ansvarsfullt genom hela verksamheten. Genom certifieringssystem och regelbunden uppföljning av leverantörer driver bolaget utvecklingen mot mer hållbara metoder inom reparation och återvinning.

Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer

Klimatanpassningsarbetet är integrerat i verksamheten och omfattar både direkta åtgärder och långsiktig strategisk planering. Genom att kombinera prognoser och analyser med praktiskt förebyggande arbete stärks både kunders och samhällets motståndskraft mot klimatrelaterade risker.

13.3 Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar

Ett kunskapshöjande arbete bedrivs genom olika kanaler för att öka medvetenheten om klimatförändringar. Under 2025 kommer arbetet med kompetensutveckling och extern kunskapsspridning öka där forskning och praktisk erfarenhet ska kombineras för maximal effekt.

Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen

16.5 Bekämpa korruption och mutor

Ett ramverk av policyer och rutiner säkerställer ett systematiskt antikorrupsionsarbete. Detta kompletteras med kontinuerlig utbildning och uppföljning för att bygga en stark företagskultur präglad av transparens och ansvar.

16.6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner

Verksamheten präglas av systematisk styrning och kontroll med tydliga processer för uppföljning och rapportering. Genom aktiv dialog med intressenter och transparent redovisning av resultat bygger bolaget långsiktigt förtroende.

Mål 17 - Genomförande och partnerskap

17.17 Uppmuntra effektiva partnerskap

Verksamheten fungerar som en katalysator för samverkan mellan olika samhällsaktörer. Genom att aktivt delta i och ofta leda olika samverkansplattformar bidrar bolaget till att skapa synergier mellan privat sektor, offentlig sektor och civilsamhälle. Detta arbetssätt möjliggör större genomslagskraft i hållbarhetsarbetet och skapar förutsättningar för systemisk förändring.

FN:s globala mål

17
mål

169
delmål

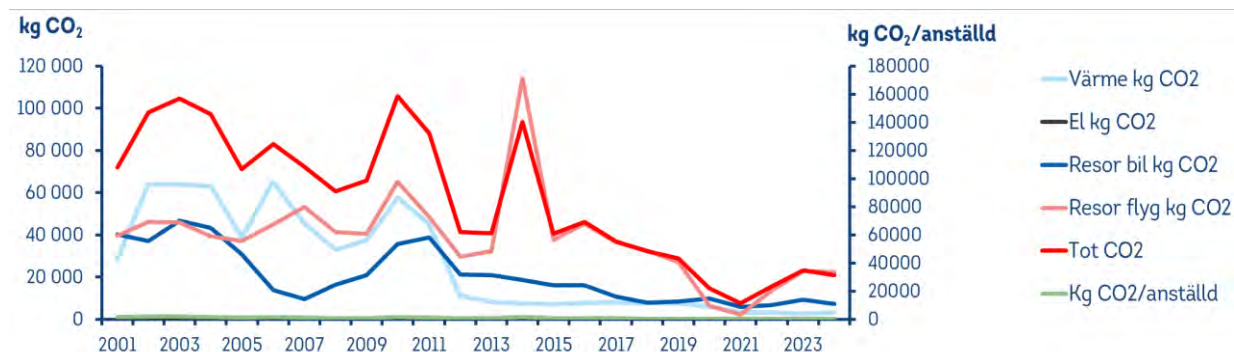
Länsförsäkringars gemensamt utvalda mål

4. Fokusområden och resultat

4.1 Vår miljöpåverkan - direkt och indirekt

Under det senaste året (2024) var de interna CO₂-utsläpp 31 441 kg CO₂ (214 kgCO₂/anställd) vilket kan jämföras med 2023 års motsvarande värden på 34 736 kg CO₂ (233 kgCO₂/anställd), dvs en minskning jämfört med 2023. Det beror till största del på minskat resande under 2024, både med flyg och bil. Samtliga bilar är miljöbilar.

Vårt miljöarbete ger även mätbara resultat genom Återvinningshjälpen, ett långsiktigt samarbete inom återvinning som startade 2008. Under 2024 uppnådde vi en CO₂-besparing på ca 110 ton genom metallåtervinning från 32 gårdar.

I samarbete med elva ledar företag inom Fossilfri konkurrenskraft driver vi även regionalisering av branschvisa färdplaner för fossilbränslefrihet, vilket resulterat i konkret policydialog med EU-parlamentariker kring åkerinäringens omställningsutmaningar.

4.2 Länsförsäkringar Jämtland som arbetsgivare

4.2.1 HR policy

Länsförsäkringar Jämtland har en heltäckande HR-policy som utgår från bolagets värdegrund att vara hållbara, engagerade och modiga. Policyn omfattar samtliga medarbetare och sätter ramarna för en hållbar och ansvarsfull personalpolitik.

Arbetsmiljö och hälsa är centrala fokusområden där bolaget bedriver ett systematiskt arbete med fysisk, psykosocial och organisatorisk arbetsmiljö. Detta sker genom strukturerad samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare med tydliga processer för att identifiera, förebygga och hantera risker.

Bolaget arbetar aktivt för att säkerställa mångfald och jämställdhet. Detta innebär att alla medarbetare ges samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett bakgrund. Särskilt fokus läggs på att tillvarata medarbetares olika kunskaper, erfarenheter och perspektiv för att berika verksamhetens utveckling.

För att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning erbjuder bolaget strukturerad kompetensutveckling genom olika lärandeformer och uppmuntrar intern rörlighet. Individuella utvecklingsplaner kopplas till bolagets övergripande mål. Särskild vikt läggs vid lämplighetsprövning av nyckelpersoner och personer i ledande befattningar.

Ersättning och förmåner baseras på en individuell och differentierad lönesättning enligt kollektivavtal, med syfte att både attrahera och behålla kompetens. En transparent samverkansmodell med arbetstagarorganisationer säkerställer en god dialog kring verksamhetens utveckling.

Policyn stöds av elva specifika riktlinjer som bland annat omfattar arbetsmiljö, mångfald, rekrytering och visseblåsning. Efterlevnad säkerställs genom tydlig ansvarsfördelning och regelbunden uppföljning av compliancefunktionen och internrevision.

4.2.2 Kompetensförsörjning

Länsförsäkringar Jämtland arbetar strategiskt med kompetensförsörjning för att säkerställa organisationens långsiktiga konkurrenskraft och förmåga att möta framtida utmaningar. Bolaget har under året implementerat en kompetensförsörjningsstrategi som är direkt kopplad till bolagets övergripande strategi för 2030.

För att möta den snabba tekniska utvecklingen och förändrade kundbehov har fyra strategiska utvecklingsområden identifierats: ledarskap, digital förflyttning, omställning och affärsmannaskap. Ett särskilt fokus läggs på att utveckla medarbetarens digitala kompetens och förmåga att arbeta med AI och datadriven analys. Detta kompletteras med satsningar på personliga förmågor som helhetsperspektiv, analytisk förmåga, samt relations- och samarbetsförmåga.

Som en del i att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare har bolaget implementerat hybridarbetsplatser och flexibla arbetssätt. Friskvårdssatsningar genomförs löpande för att främja medarbetarnas hälsa och välbefinnande. Ledarskapet utvecklas med fokus på hållbarhet, engagemang och förmågan att leda i förändring.

Kompetensförsörjningen är integrerad i affärsplaneringsprocessen med både övergripande mål och individuella utvecklingsplaner för medarbetarna. Detta säkerställer en systematisk uppföljning och utveckling av kompetenser som är kritiska för bolagets framtida framgång. Särskilt viktigt är förmågan att ställa om verksamheten i takt med ökad automatisering, digitalisering och användning av AI.

För att säkra rätt kompetens arbetar bolaget både med att utveckla befintliga medarbetare och att rekrytera ny kompetens inom strategiskt viktiga områden. Detta inkluderar särskilt spetskompetens inom digitalisering, AI och dataanalys. Kompetensutvecklingen utgår från bolagets värdegrund där hållbarhet, engagemang och mod är centrala värderingar som genomsyrar alla processer.

4.2.3 Arbetsmiljö och säkerhet för medarbetare

Länsförsäkringar Jämtland bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete med målet att skapa en attraktiv och hälsofrämjande arbetsplats. Arbetet är integrerat i den dagliga verksamheten och omfattar fysiska, psykiska, organisatoriska och digitala arbetsmiljöaspekter.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet följer ett strukturerat årshjul med regelbundna undersökningar och riskbedömningar i samverkan med arbetsmiljöombud. Särskilt fokus läggs på förebyggande åtgärder och tidigt ingripande vid identifierade risker. Arbetsmiljöarbetet kännetecknas av tydlig ansvarsfördelning där chefer med delegerat arbetsmiljöansvar har stöd från HR-funktionen.

Bolaget arbetar aktivt med hälsofrämjande insatser för att skapa hållbara arbetssituationer. Detta inkluderar friskvårdsbidrag, friskvårdstimme och sjukvårdsförsäkring med förebyggande och rehabiliterande insatser. Hälsoarbetet är en integrerad del av prestationssamtal och gruppmöten.

En nolltolerans råder mot alla former av kränkande särbehandling, diskriminering och trakasserier. Alla medarbetare har ett aktivt ansvar att motverka sådant beteende och skyldighet att rapportera misstankar. Bolaget har även tydliga riktlinjer kring riskbruk och missbruk med fokus på medarbetarnas hälsa och säkerhet.

Säkerhetsarbetet är proaktivt och syftar till att förebygga allvarliga olyckor eller incidenter. Arbetsmiljöansvaret delas mellan arbetsgivare och medarbetare utifrån principen att "vi är varandras arbetsmiljö". Uppföljning sker systematiskt genom fastställda rutiner och i dialog med medarbetare och arbetsmiljöombud.

Målet är att skapa en arbetsmiljö som främjar:

- Ett rikt arbetsinnehåll och personlig utveckling
- Känsla av sammanhang och meningsfullhet
- Hållbart arbetsliv med balans mellan arbete och fritid
- Tidiga insatser vid identifierade arbetsmiljörisiker
- Aktivt medarbetarengagemang i arbetsmiljöfrågor

4.2.4 Arbetsvillkor och social dialog

Länsförsäkringar Jämtland har en väletablerad struktur för arbetsvillkor och medarbetarrelationer. Bolaget omfattas av kollektivavtal mellan FAO och Forena för försäkringsbranschen, med en organisationsgrad på cirka 80 procent. Den lokala fackliga representationen genom Forena Jämtland säkerställer en aktiv social dialog och medarbetarinflytande.

Under 2024 rapporterades inga arbetsskador, vilket återspeglar bolagets systematiska arbetsmiljöarbete.

Lönesättning och ersättning hanteras genom transparenta processer med tydlig struktur för både månatlig löneutbetalning och årlig lönerrevision. Processen inkluderar systematisk uppföljning av prestationer genom personliga färdplaner och lönesamtal.

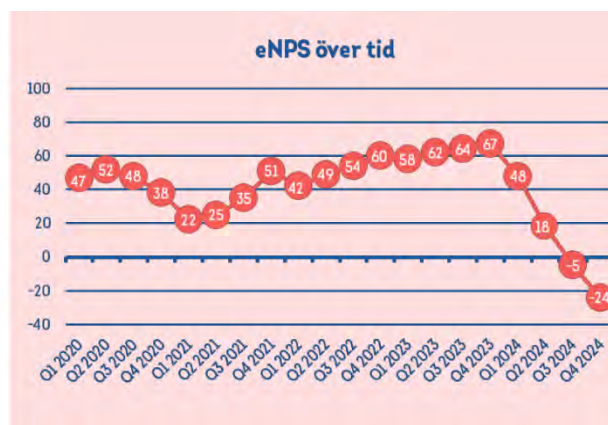
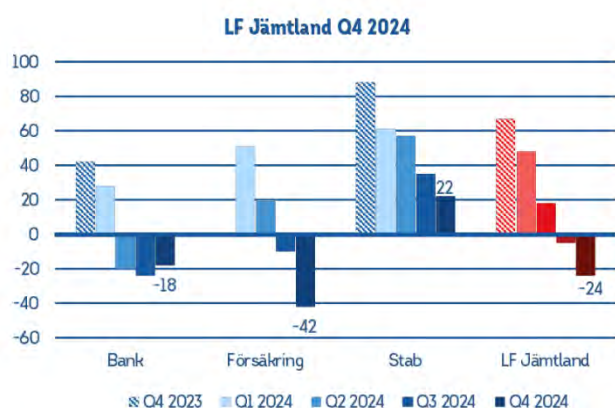
För att säkerställa jämställda löner genomför bolaget årligen en lönekartläggning i samverkan med fackliga representanter. Kartläggningen syftar till att identifiera och åtgärda eventuella osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män, som del i arbetet för lika rättigheter och möjligheter.

Lönesättningen baseras på tydliga kriterier förankrade i bolagets lönepolicy, med kalibrering i företagsledning och på affärsområdesnivå. Processen genomförs i nära samverkan med fackliga företrädare, där parterna tillsammans enas om fördelning av löneutrymme. För att säkerställa transparens och korrekt hantering sker löneadministrationen genom ett strukturerat system med flera kontrollpunkter, inklusive attest av chefer och slutlig kvalitetssäkring av HR och ekonomifunktionen.

Detta systematiska arbete med arbetsvillkor och ersättningar bidrar till bolagets mål att vara en attraktiv arbetsgivare som främjar både medarbetarnas utveckling och verksamhetens långsiktiga hållbarhet.

4.2.5 Tabeller och nyckeltal 2024

eNPS

Under 2024 har vi sett en betydande nedgång i verksamhetens eNPS (Employee Net Promoter Score), från 48 under årets första kvartal till -24 i det fjärde kvartalet. Denna utveckling speglar de förändringar som genomförts i verksamheten under året, där både enskilda personalärenden och implementeringen av en ny affärsstrategi, och de organisatoriska förändringar som kommer med den, har påverkat medarbetarnas upplevelse av arbetsplatsen.

Särskilt noterbart är skillnaden i upplevelse mellan olika grupper i organisationen. Medan gruppchefer visar en fortsatt stark positiv trend med ett eNPS på 90 i Q4, och företagsledningen uppvisar stabilt höga värden, har

medarbetare utan ledarroll upplevt en markant nedgång från 43 till -39 under året. Detta indikerar tydligt behovet av förbättrad förankring och kommunikation mellan organisationens olika nivåer.

Medarbetarundersökningens kvalitativa resultat ger insikter om orsakerna bakom utvecklingen. De som uttrycker kritik lyfter främst en ökad känsla av otrygghet och bristande transparens i förändringsprocesserna. Den tidigare starka vi-känslan upplevs ha påverkats negativt, och medarbetare känner att verksamhetens traditionella värdegrund har hamnat i skymundan under förändringsarbetet. I kommentarerna framkommer även ett behov av att stärka HR-funktionens strategiska roll, särskilt vad gäller arbetsgivarvarumärke och stöd i förändringsprocesser. Samtidigt finns det medarbetare som ser positivt på förändringarna och beskriver en arbetsplats med spännande utvecklingsmöjligheter, där förändringsarbetet uppfattas som ett sätt att skapa nya karriärvägar och en mer dynamisk verksamhet.

För att vända trenden och återbygga förtroendet hos medarbetare har vi identifierat tre huvudsakliga fokusområden för 2025:

1. Förstärkt ledarskapsutveckling

Med utgångspunkt i de positiva resultat som syns i enheter med ett upplevt tryggt ledarskap, kommer vi att genomföra insatser för att utveckla ledare i organisationen. Målet är att stärka den psykologiska tryggheten i organisationen och säkerställa konsekvent och tydligt ledarskap genom hela verksamheten. Insatser riktade mot ledarskapsutveckling går även i linje med vår kompetensförsörjningsstrategi som säger att vi ska

- utveckla våra ledares förmåga att leda och driva förändring tillsammans med kollegor och medarbetare utifrån uppsatta mål och våra värderingar.
- stärka våra ledares förmåga att utveckla sig själva, förmedla och kommunicera mål och värderingar på ett effektivt och hållbart sätt.
- utveckla ledare till att ha ett coachande förhållningssätt för att skapa utrymme för våra medarbetare att ta ansvar och utvecklas i rätt riktning.

2. Personliga färdplaner

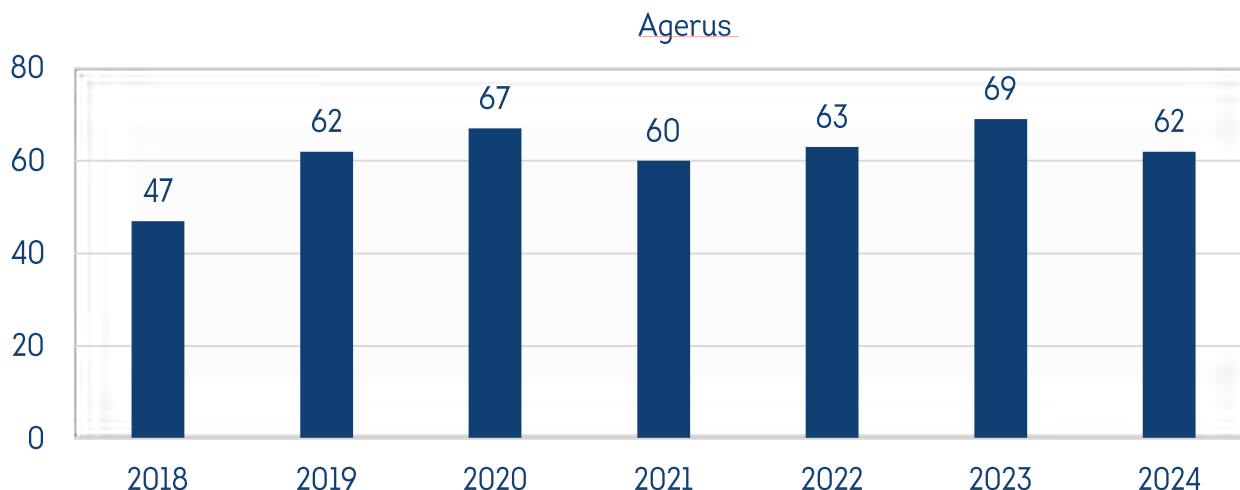
För att möta behovet av tydlighet kring utvecklingsmöjligheter och förväntningar arbetar vi vidare för att förtydliga ramverk för personlig utveckling. Genom individuella färdplaner med konkreta prestations- och utvecklingsmål med tydlig koppling till affärsstrategi och -planer skapar vi struktur och förutsägbarhet i en tid av förändring.

3. Fördjupad förankring av affärsstrategin

Under 2025 kommer vi att genomföra ett strukturerat arbete för att förankra och konkretisera den nya affärsstrategin i hela organisationen. Detta arbete kommer att ha särskilt fokus på att återskapa känslan av delaktighet och stolthet som historiskt har kännetecknat vår verksamhet.

Genom dessa riktade insatser tar vi vara på lärdomar från 2024 och skapar förutsättningar för att bygga en organisation som kombinerar tydlig strategisk styrning med den värdegrund och sammanhållning som historiskt har varit vår styrka. Vårt mål är att återskapa en arbetsmiljö där medarbetare känner både trygghet och utvecklingsmöjligheter, samtidigt som vi genomför nödvändiga strategiska förändringar för verksamhetens långsiktiga framgång.

Medarbetarundersökning

Attraktiv arbetsgivare	2021	2022	2023	2024	SDG-mål*
Frisknärvaro [%]	99	98	98	98	3.4
Hållbar prestationskultur [%] av medarbetare	60	63	73	75	8.8
Ledarskaps- och kommunikationsindex [%]	74	76	79	78	3.4
Employer Net Promoter Score (eNPS) [%]	52	54	66	50	3.4
Nyttjande av friskvård-/ideell timma [%]	82	70	33	85	3.4

4.3 Skadeförebyggande aktiviteter

4.3.1 Strategi och skadeförebyggande arbete

Som försäkringsbolag ser vi det som vårt ansvar att verka för att förebygga skador, något som skapar positiva effekter ur ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Varje förhindrad skada innebär minskad användning av material, energi och transporter, både vid själva skadehändelsen och vid efterföljande reparationer. Detta skadeförebyggande arbete utgör en central del i alla våra kundmöten och är en viktig del av vårt hållbarhetsarbete för samhället och länet. För att maximera effekten av våra insatser har vi etablerat Forum Skadeförebygg, ett nätverk som samlar kompetens och erfarenhet från hela bolaget med fokus på natur-, vatten-, brand- och trafikskador.

4.3.2 Kommunikation och kunskapsspridning skadeförebyggande insatser

För att nå ut med skadeförebyggande information har vi utvecklat en omfattande kommunikationsstrategi. Varje vecka publicerar vi säsongsanpassade tips i sociala medier. Det kan handla om allt från vinterkörning, vattensäkerhet i fritidshus och hur du undviker bedrägerier till förberedelser inför extremväder. Detta kompletteras med riktade utskick till privat-, lantbruks-, företags- och fordonskunder, samt informationsfilmer som visas i sociala medier, på YouTube och på länets biografer.

För att förstärka effekten samarbetar vi med Polis, Räddningstjänst, Brandskyddsföreningen, Stöldskyddsföreningen, Länsstyrelsen och kommuner. Vi har även utvecklat ett årshjul för fokusveckor med Trygghetsgenomgångar i olika delar av länet, med genomförda insatser i Lit, Gällö/Bräcke, Svenstavik och Åre under 2024. Utöver de 600 privata

Trygghetsgenomgångarna har vi genomfört besök hos fyra bostadsrättsföreningar och hållit föreläsningar för PRO-föreningar om allt från vatten- och brandskador till bedrägerier och fallolyckor.

4.3.3 Naturskador och klimatanpassning

Klimatförändringarnas påverkan blir allt tydligare genom ökade naturskador från extrema väderhändelser. För att möta denna utmaning har vi, liksom övriga länsförsäkringsbolag, en naturskadesamordnare som analyserar skador och stödjer det förebyggande arbetet. Under året har vi bland annat startat upp en klimatanpassningsgrupp tillsammans med länets kommuner och företag med engagemang i frågorna kring klimatanpassning. Tillsammans med Peak Innovation har vi förmedlat skadeförebyggande budskap kring naturskador som drabbar fritidshus. Vi betonar att ett attraktivt boende måste vara ett boende med låg skaderisk.

Vårt arbete omfattar både akuta risker från extremväder och långsiktiga kroniska risker, samt omställningsrisker kopplade till klimatanpassning. Genom kontinuerliga riskbedömningar analyserar vi hur klimatförändringarna påverkar vår verksamhet på både kort och lång sikt.

4.3.4 Vattenskador

Med omkring 900 årliga anmälningar utgör vattenskador den vanligaste skadan i hemmet näst efter brand. En genomsnittlig vattenskada i hemmet genererar cirka 300 kg koldioxidutsläpp. En oroande trend är att köksskador nu är vanligare än våtrumsskador. I vårt förebyggande arbete rekommenderar vi läckagevarnare och vattenfelsbrytare, samt ger råd om materialval och installationsmetoder. Trygghetsgenomgångarna är centrala för att hjälpa kunder identifiera och minimera risker för vattenskador. En nollvision för vattenskador ligger med i affärsstrategin för 2030 och vi kommer att kraftsamla vårt arbete med att förebygga vattenskada med start under 2025.

4.3.5 Brandskador

Brandskador har särskilt stor miljöpåverkan - en villabrand genererar i genomsnitt 25 ton koldioxidutsläpp. Köket är den vanligaste startplatsen för bränder, särskilt vid spisen. Utöver direkta koldioxidutsläpp medför bränder och släckinsatser kemiska utsläpp som påverkar luft, mark och vatten. Återställning och sanering kräver omfattande energi- och materialresurser.

För att minska riskerna genomför vi flera insatser. Vi delar ut brandvarnare och säkerhetsfoldrar till nya bolånekunder, erbjuder kvalitetssäkrade brandskyddsprodukter till förmånliga priser, och förser lokala räddningstvårm med släckgranater i områden med långa utryckningstider. Våra Trygghetsgenomgångar inkluderar alltid praktiska råd för brandskydd, med fokus på förebyggande åtgärder och vikten av brandvarnare, brandsläckare och brandfilter.

Effekterna av våra samlade skadeförebyggande insatser är märkbara både genom minskad skadefrekvens och begränsad skadeomfattning när olyckan ändå är framme. Detta ger positiva effekter för såväl kundernas trygghet som miljön och samhället i stort.

4.3.6 Nyckeltal skadeförebyggande åtgärder tabell:

Skadeförebyggande åtgärder	2021	2022	2023	2024	SDG-mål**
Privatkunder Genomförda Trygghetsgenomgångar	307	260*	508	600	12.2
Företagskunder Skadeförebyggande besiktningar	81	89	100	66	12.2
Lantbrukskunder Skadeförebyggande besiktningar	69	81	93	105	12.2

4.4 Samhällsengagemang

4.4.1 Strategisk inriktning och roll

Som en av de största aktörerna i Jämtlands län driver vi utvecklingen mot ett tryggt, hållbart och hälsofrämjande samhälle där lokala mötesplatser blomstrar och allas lika värde står i centrum. Vi ser länets framtid som vår egen och arbetar medvetet för att forma en positiv utveckling tillsammans med andra aktörer i samhället. Under året har vi utvecklat vår roll som samhällsaktör med särskilt fokus på social hållbarhet.

För att säkerställa relevanta insatser använder vi en hållbarhetsdatabas som sammanställs av LF AB. Databasen omfattar 63 variabler inom ekonomi, jämställdhet, klimat, trygghet och hälsa, sammanställda både nationellt och regionalt. Denna databas är tillgänglig för allmänheten och utgör en central del i styrningen av våra strategiska beslut och resursfördelning. Den guidar våra lokala samarbeten för att säkerställa maximal samhällsnytta.

Genom aktivt deltagande i flera strategiska forum integrerar vi hållbarhet i vår kärnverksamhet, skadeförebyggande arbete och sponsringsstrategi. Vi finns representerade i Regionens folkhälsoråd, Länsstyrelsens Klimatråd och nyinrättade Beredskapsråd, Östersunds kommuns Omställningsarena samt näringslivets plattform för omställning, Fossilfri konkurrenskraft.

4.4.2 Barn och ungas utveckling – meningsfull fritid

Under 2024 har vi förflyttat positionerna och påbörjat arbetet med vår nya Strategi 2030, med det uttalade målet att fokusera våra insatser för social hållbarhet och öka barn och ungas psykiska hälsa. Som en del i detta arbete kommer vi utveckla föreningsstödet från att tidigare fokusera på själva aktiviteterna till att nu tydligare fokusera på effekter och resultat. Även innan denna förflyttning inleddes har Länsförsäkringar Jämtland haft ett tydligt fokus på att skapa möjlighet för barn och unga i länet att få tillgång till en meningsfull fritid för att uppnå de positiva effekter detta får på individ- och samhällsnivå.

För att sänka trösklarna till föreningslivet har vi utvecklat två kompletterande länsövergripande initiativ. Ett Magiskt höstlov har under 2024 visat exceptionella resultat när 113 föreningar tillsammans arrangerade 179 gratisaktiviteter på 69 olika orter. Detta omfattande engagemang ledde till att 10 585 barn och ungdomar, vilket motsvarar hälften av länets samtliga 6-17-åringar, fick möjlighet till en meningsfull fritid under höstlovet. Initiativet genomfördes i nära samarbete med länets kommuner och föreningar med syftet att sänka trösklarna för att prova på aktiviteter som sedan förhoppningsvis leder till medlemskap i någon förening.

Som ett viktigt komplement erbjuder Länsförsäkringar Jämtland Support ekonomiskt stöd för medlemskap i föreningslivet, särskilt riktat mot ekonomiskt utsatta familjer. Detta initiativ har under året resulterat i 161 ansökningar från 37 föreningar inom 15 olika idrotter, fördelade över sex av länets kommuner. En särskilt stark genomslagskraft har noterats bland fotbollsintresserade killar i åldrarna 9-15 år. Från 2025 kommer vi börja mäta de långsiktiga effekterna av dessa båda initiativ för att säkerställa att de uppfyller sina mål om ökad föreningsaktivitet bland barn och unga.

Ett av våra större engagemang är LF Jämtland Arena på Frösön, som fungerar som ett nav för friskvård och rörelse för alla åldrar. Centret har utvecklats till en betydande mötesplats som erbjuder både organiserad föreningsverksamhet och möjligheter till spontanaktiviteter. Inom ramen för vårt avtal drivs även Valla Fritidsgård, vars verksamhet erbjuder barn och ungdomar en trygg och säker miljö att umgås i utanför skoltid.

Vårt samarbete med Läxhjälpen har under året skapat påtagliga förbättringar i skolresultaten. På Vattudalskolans digitala grupp lyckades deltagande elever höja sina meritpoäng med i genomsnitt 35 poäng, där 30 procent nådde gymnasiebehörighet och samtliga niondeklassare klarade både matematik och svenska. Som jämförelse nådde 78 procent av övriga elever i skolan gymnasiebehörighet, med en ökning på 16 meritpoäng i snitt. På Torvallaskolan uppnådde 27 procent av de deltagande eleverna gymnasiebehörighet med en genomsnittlig höjning på 31 meritpoäng, jämfört med övriga skolans 74 procent och 14 meritpoäng i snitt. Detta visar tydligt insatsens betydelse för att minska utbildningsklyftor i regionen.

För att motverka riskbeteenden bland unga har vi etablerat Team 13-17 Jämtland Härjedalen. Genom detta initiativ skriver 200 ungdomar mellan 13-17 år under ett ANDTS-kontrakt tillsammans med målsman och ambassadlärer från länets elitidrottsföreningar. Kontraktet innebär att ungdomarna åtar sig att inte använda alkohol, narkotika, droger, tobak, nikotin eller spel om pengar under avtalsperioden. Som belöning får medlemmarna obegränsat tillträde till A-lagens hemmamatcher och deltar i inspirationsträffar tillsammans med RF SISU och Länsstyrelsens föräldraprogram Full koll. Samarbetet involverar länets elitklubbar (ÖIK, ÖFK, Jämtlands Basket och Östersunds Basket), som i sin tur åtar sig att

aktivt arbeta med ANDTS-frågor inom sina respektive organisationer. Resultat och effekt av samarbetet utvärderas och beslut om fortsatt form för samarbete med eltklubbarna kommer utifrån detta att fattas under 2025.

4.4.3 Integration och trygghet

Vårt integrationsarbete manifesteras genom flera konkreta initiativ. The Rockin Pots-fonden Gnistan ger stöd till eldsjälares integrationsfrämjande projekt för nyanlända, vilket syftar till att snabbt gå från tanke till handling och utveckla länet till en bättre plats att leva på. Detta förstärks genom vårt samarbete med Mighty Cosmos kring nattfotboll i Torvalla där 71 unika deltagare deltagit vid 24 tillfällen vilket innebär totalt 1 222 deltagartillfällen. En särskilda satsning på unga tjejers deltagande i föreningslivet har startats upp, 17 tjejer har deltagit vid 24 fotbollsträningar vilket motsvarar 231 deltagartillfällen.

I samverkan med Destination Östersund deltar vi aktivt i forum för stadsutveckling samt ledningsgruppen för en trygg och säker stadskärna och certifieringen Purple flag. Detta arbete har resulterat i konkreta åtgärder som implementering av trygghetsutbildningar för butikspersonal, förbättrad belysning och konstnärliga fasadmålningar som skapar trivsel, trygghet och stolthet i stadsmiljön. Särskilt framgångsrikt har vårt samarbete med Nattvandring.nu varit, där vi säkerställt vuxennärvaro under 60 procent av årets fredags- och lördagskvällar mellan klockan 19-23.

För att säkra föreningslivets framtid och utveckling har vi genomfört flera stödande insatser. Tillsammans med RF SISU publicerade vi en uppmärksam debattartikel om föreningslivets positiva effekter och vikten av samhällets uppbackning. Vi ledde även en paneldiskussion under Ledarforum på Frösö Park för att uppmärksamma och stärka det ideella ledarskapet. Vår medarbetarsponsring ger anställda möjlighet att söka 5 000 kronor till föreningar de aktivt engagerar sig i, och vi erbjuder även möjligheten att byta friskvårdstimmen mot ideellt arbete.

4.4.4 Näringsliv och regional utveckling

För att stimulera entreprenörskap och företagande i länet har vi samarbetat med ett nätverk av företagshubbar som skapar viktiga mötesplatser i glesbygden. Hubbarna möjliggör för företagare utan behov av egna kontor och lager att ha en plats för erfarenhetsutbyte, nätverkande och affärsutveckling. Vi ser distansoberoende arbete som en nyckel till ökad inflyttning och sysselsättning i länet.

Genom vårt engagemang i Jämtland Calling arbetar vi för att koppla samman potentiella inflyttare med lokala företag genom arrangerade besöksresor med syfte att bidra till ökad inflyttning och sysselsättning för hållbar tillväxt och utveckling av Jämtland och Härjedalen. Vårt engagemang i näringslivet omfattar även styrelseplatser i organisationer som Samling Näringsliv, Nyföretagarcentrum, StyrelseAkademin, Marknadsföreningen samt Guldgalan. Länsförsäkringar Jämtland ingår i näringslivsinitiativet Fossilfri konkurrenskraft i Jämtland och Härjedalen, där vi är aktiva opinionsbildare och faciliterar en plattform för länets företagare. Initiativet samarbetar med regeringsinitiativet Fossilfritt Sverige för regionalisering av de branschvisa färdplanerna för fossilbränslefrihet. Detta arbete har under året resulterat i flera artiklar och besök av EU-parlamentariker, där länets åkerier lyft utmaningen med politiken för omställning till fossilbränslefrihet.

Guldgalan, som i över tjugo år har arrangerat en galamiddag med utdelning av ett 15-tal priser, syftar till att uppmärksamma och hylla länets företagande. Sedan 2015 delar vi ut priset för årets hållbara företag på Guldgalan. Årets inriktning på ledarskap för omställning har resulterat i bildandet av en ledarskapsakademi för hållbar utveckling.

4.4.5 Forskning och kunskapspridning

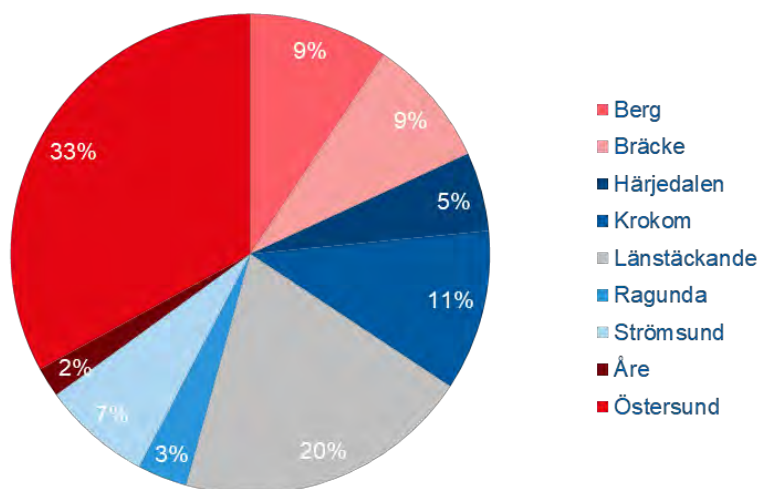
Genom Länsförsäkringars Forskningsfond finansierar vi vetenskaplig forskning inom områden som tryggt boende, morgondagens samhälle, trafiksäkerhet, klimatanpassning och ömsesidiga affärsmodeller. Forskningsresultaten används i vår egen affärsutveckling samt i dialog med kunder och andra samhällsintressenter som kommuner, länsstyrelser, Trafikverket och olika branschorganisationer. Vårt forskningsengagemang har en lång historia som sträcker sig tillbaka till 1970-talet, då enskilda länsförsäkringsbolag började finansiera olika forskningsprojekt vid svenska högskolor och universitet. 1994 bildades Länsförsäkringars Forskningsfond som en gemensam forskningsstiftelse, vilken årligen erhåller medel från länsförsäkringsgruppen. Utlysningarna vänder sig till forskare vid svenska universitet, högskolor och oberoende forskningsinstitut, där anslag ges till projekt på en kvalificerad vetenskaplig nivå med hög relevans för Länsförsäkringar. Fonden finansierar även vetenskapliga tester och förstudier inriktade på att belysa och minska risker samt driva utvecklingen mot hållbara och bra produkter.

Kunskapsspridningen sker genom våra välbesökta Framåtblick-forum som samlar upp till 1 000 deltagare och fungerar som en brygga mellan forskning och praktik. Under 2023 anordnades för fjärde året i rad Framåtblick Sverige, där beslutsfattare på regional och kommunnivå från hela landet deltog. Under året har vi även initierat vetenskapliga symposier för att öka utbytet mellan forskning och praktik, samt inlett en särskild satsning på att förbättra kopplingen mellan forskningsresultat och försäkringstagare.

För att uppmärksamma personer och företag i vårt län som bidrar till utveckling, inspiration, innovation och hållbarhet delar vi årligen ut en rad stipendier och utmärkelser. Detta sker i samarbete med andra aktörer som Rädda Barnen, RF-SISU, Ung företagsamhet och Jämtkraft för att nå bästa möjliga effekt och kvalitet på våra utmärkelser.

Totalt tecknades 95 avtal med föreningar inom ramen för sponsringsbudgeten för totalt 2 miljoner kronor under 2024.

Fördelning av våra föreningsengagemang i länet

4.5 Ansvarsfull rådgivning

4.5.1 Investeringsrådgivning

Genom våra rådgivare säkerställer vi att kunderna får korrekt och lämplig rådgivning, som även tar hänsyn till kundens hållbarhetspreferenser utifrån Länsförsäkringars investeringserbjudande. Länsförsäkringar fondförvaltning har som mål att egna fonder och portföljer ska vara klimatpositiva senast 2045 med delmål om att alla investeringar ska ligga i linje med Parisavtalet till 2030. Rådgivare genomgår årlig kunskapsuppdatering som inkluderar de regler och ramverk från hållbarhetslagstiftningen, vilket inkluderar finansiella instrument. Under 2024 har vi aktivt arbetat med att öka tryggheten för våra kunder genom ett proaktivt arbete. Under 2024 har våra rådgivare genomfört 107 investeringsrådgivningar vilket är en klar ökning från föregående år då vi genomförde 34. Vi ser också en ökning i LF:s egna fonder som har hållbarhet som mål där marknadsvärdet inom dessa fonder har ökat med ca 69 procent under 2024.

4.5.2 Länsförsäkringars bolån och krediter

Idag står byggnader för omkring 40 procent av den totala energiförbrukningen i Sverige enligt WWF. Därför vill vi uppmuntra våra kunder till att leva och bo klimatsmart, samt göra val som gör skillnad. Att äga ett energieffektivt och hållbart boende ger kunderna lägre bolåneränta med vårt Gröna bolån. Det gynnar både kundernas privatekonomi och samhället i stort. Ett erbjudande som är uppskattat hos våra kunder. Under 2024 så har lånevolymen Gröna Bolån ökat med 66 procent.

I linje med arbetet om en fossilbränslefri region 2030 erbjuder Länsförsäkringar Jämtland privatbostadsfastigheter i energiklass A och B en möjlighet att ansöka om lån med förmånligare räntevillkor. För att få ett grönt bolån behöver din bostad uppfylla kriterier om energiklassning, Svanenmärkning och certifieringar för miljöbyggnader och passivhus. Vi erbjuder också ett energilån, som är ett privatlån du kan ansöka om när du vill göra förändringar på ditt boende som kommer spara energi. Till exempel investera i bergvärmepump, skaffa energisnåla fönster eller tilläggsisolera vind och andra utrymmen.

4.6 Ansvarsfulla investeringar

Länsförsäkringar Jämtland förvaltar bolagets egna tillgångar i en diversifierad portfölj med ett marknadsvärde på drygt fyra miljarder kronor. Kapitalet som Länsförsäkringar Jämtland förvaltar är försäkringspremier inbetalade av kunder. Vi är långsiktiga i vår investeringsfilosofi och hållbarhet utgör en viktig parameter i vårt val av investeringar. Bolagets övergripande mål är att säkerställa att vid varje tillfälle kunna uppfylla åtagandet gentemot försäkringstagarna. För att kunna uppfylla detta är det viktigt att våra placeringar görs både aktsamt och med ett balanserat risktagande.

Genom att vi investerar i ett stort antal bolag över hela världen, framför allt genom fonder, har vi stora möjlighet att bidra till hållbar utveckling och ska vid varje investeringsbeslut, i möjligaste mån, beakta relevanta hållbarhetsfaktorer¹. Vi främjar därför, inom ramen för fastställda förvaltningsmål, bolag som befinner sig i omställning och bolag som stödjer övergången till ett hållbart, mer klimatsmart samhälle.

Med utgångspunkt i att begränsa klimatförändringarna, i linje med Parisavtalet, har Länsförsäkringar Jämtland antagit en långsiktig klimatsmart vision som innebär att bolagets portfölj ska vara klimatpositiv senast år 2045.

Utgångspunkten är att bolag som aktivt arbetar med hållbarhet, exempelvis genom miljö- och etikfrågor eller aktivt arbetar med omställning mot mer hållbar produktion, skapar bättre förutsättningar för en långsiktig god utveckling. Länsförsäkringar Jämtland antog under 2023 klimatrelaterade delmål som sträcker sig till 2030, för att säkerställa en utveckling mot den långsiktiga visionen. Målen innebär att bolaget ska öka andelen hållbarhetsinriktade investeringar, som i sig ska syfta till att minska Klimatrisker¹ bidra till klimatanpassning och stödja omställningen till ett mer hållbart klimatsmart samhälle. Vi ska därmed arbeta aktivt för att identifiera, bedöma och hantera väsentlig påverkan på klimatförändringarna.

Arbetet med ansvarsfulla investeringar är strukturerat inom plattformen för hållbar förvaltning med fem fokusområden:

Genom plattformens fem fokusområden med tillhörande aktiviteter och mål bedriver vi ett strukturerat arbete och följer löpande upp utvecklingen för att utvärdera våra investeringar och portföljen som helhet.

¹ Klimatrisker består av fysiska risker och omställningsrisker

4.6.1 Främja hållbara investeringar

Länsförsäkringar Jämtland avser i arbetet med ansvarsfulla investeringar bidra till FN:s Agenda 2030 och ett urval av de globala målen för hållbar utveckling. Följande globala mål för arbetet med ansvarsfulla investeringar prioriteras inom Kapitalförvaltningen.

Detta arbete bedrivs bland annat genom investering i hållbarhetsinriktade obligationer, vilka utgör ett samlingsnamn för gröna, sociala och tematiska obligationer som utfärdas av företag och organisationer. För dessa obligationer upprättas ett ramverk enligt branschstandard som beskriver hur det upplånade kapitalet för den specifika obligationen ska användas till hållbart värdeskapande. Länsförsäkringar Jämtland investerar i hållbarhetsinriktade obligationer, indirekt genom diverse räntefonder. I vår totala ränteportfölj utgör hållbarhetsinriktade obligationer 36 procent med ett marknadsvärde om 288 miljoner kronor.

4.6.2 Minimera klimatrisker

Kapitalförvaltningens hållbarhetsarbete har särskilt fokus på klimatförändringar då dessa utgör en direkt finansiell risk för bolaget i form av påverkan på försäkringsaffären och investeringar.

För att följa upp bolagets mål mäter och redovisar vi koldioxidavtrycket för vår investeringsportfölj enligt Svensk Försäkrings branschrekommendation. Koldioxidavtrycket mäts och följs upp med måttet "viktad genomsnittlig koldioxidintensitet", ett mått som rekommenderas av Svensk Försäkring, Fondbolagens förening och TCFD (Taskforce on Climate-related Financial Disclosure). Nyckeltalet mäter utsläpp i förhållande till intäkt och visar hur koldioxidintensiva bolagen i portföljen är. Värdet är uttryckt som antal ton utsläppta koldioxidkvaliteter per miljon krona (CO₂e/MSEK) och omfattar i dagsläget utsläpp i scope 1 och 2. Beräkningarna görs på noterade aktieinnehav, företagsobligationer utgivna av noterade företag samt fastighetsbolag.

Även en framåtblickande scenarioanalys genomförs för att utvärdera aktieportföljens möjlighet att leva upp till målet om att begränsa medeltemperaturökningen i linje med Parisavtalet. Analysen görs med hjälp av data från CDP (Carbon Disclosure Project) och den ITR (Implied Temperature Rise) bolag tilldelas till följd av dess redovisade klimatambitioner. För att styra våra investeringar i riktning mot Parisavtalet ser vi positivt på bolag som arbetar med omställning av sina verksamheter och har vetenskapligt baserade utsläppsmål, så kallade Science Based Targets (SBT). Vi följer upp hur stor andel av bolagen i det förvaltade kapitalet som fått sitt vetenskapligt baserade klimatmål validerat av tredje part. Andelen uppgick vid årsskiftet till cirka 55 procent utifrån marknadsvärde.

Klimatavtryck (ton CO ₂ e)	2023	2024
Portföljens klimatavtryck i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendation	3,8	3,4
Klimatavtryck inklusive investering i Länsförsäkringar AB och Hällefors Tierp Skogar	2,5	2,3

Tabelltext: Portföljens klimatavtryck (ton CO₂e per miljon kr i intäkt)

4.6.3 Investera i ansvarsfulla bolag och länder

Utgångspunkten för vårt arbete är FN:s Principer för ansvarsfulla investeringar (PRI), FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande och OECDs riktlinjer för multinationella företag. Utifrån dessa internationella överenskommelser har Länsförsäkringsbolagen tillsammans utvecklat och antagit hållbarhetskriterier och ställningstaganden för utvalda sektorer. Genomlysning av fondbolagen görs regelbundet för att identifiera bolag som misstänks överträda internationella överenskommelser och gällande exkluderingskriterier mot bolag och länder.

Genom att verka för att bolag och länder följer avsikterna i internationella principer, egna hållbarhetskriterier och ställningstaganden bidrar kapitalförvaltningen till FN:s globala mål och att reducera risker. Vi exkluderar bolag kopplade till allvarliga överträdelser av internationella konventioner och överenskommelser, kontroversiella vapen, utvinning och energiproduktion med förbränningskol, okonventionell utvinning av olja och gas, prospektering och konventionell utvinning av olja och gas, produktion av tobaksprodukter, produktion av pornografiskt material, samt spel om pengar. Vidare exkluderar vi även Stater/jurisdiktioner (emittenter) samt utvalda statskontrollerade bolag som bedöms motverka folkrätten, mänskliga rättigheter, demokrati, anti-korruption och internationella standarder för skatteförvaltning. En lista över exkluderade bolag och länder publiceras på vår hemsida.

4.6.4 Samarbeta med hållbarhetsinriktade förvaltare

I en del av vår förvaltning använder vi oss av fonder. Vi säkerställer att de fondförvaltare vi samarbetar med arbetar enligt UN PRI:s principer. En hållbarhetsrelaterad utvärdering och bedömning görs i samband med nyinvestering och vid årlig uppföljning av förvaltare. Genom en enkät ombedes förvaltaren delge hållbarhetsrelaterade upplysningar vilka ligger till grund för bedömningen av fondens utveckling inom hållbarhetsarbetet. I de fall fondens arbete inom området försämras inleds påverkansarbete för att nå förbättring och uppnås inte förbättring så avyttrar vi fonden.

4.6.5 Bedriva värdeskapande ägararbete

Ett aktivt ägarstyrnings- och påverkansarbete bedrivs av länsförsäkringsbolagen både genom förebyggande och reaktivt påverkansarbete. Förebyggande påverkansarbete syftar till att uppmuntra och förmå bolag att hantera väsentliga hållbarhetsfaktorer, både risker och möjligheter, på ett värdeskapande sätt. Dialogerna utgör en del av arbetet med att kontinuerligt bevaka och påverka relevanta områden som rör bolagens strategi och styrning, finansiella och hållbarhetsrelaterade mål, resultat, risker, social och miljömässig påverkan. Detta arbete bedrivs främst med de av länsförsäkringsgruppen direktägda onoterade bolagen, där möjligheten att utöva inflytande bedöms som störst. Arbetet bedrivs av representanter från de lokala länsförsäkringsbolagen tillsammans med medarbetare från Länsförsäkringar Liv AB:s Kapitalförvaltning.

Reaktivt påverkansarbete bedrivs när ett bolag överträder, eller misstänks överträda, principer för ansvarsfullt företagande och/eller är involverade i allvarliga incidenter. Syftet med påverkansarbetet är att bolaget ska upphöra med överträdelserna och vidta förebyggande åtgärder för att förhindra att liknande överträdelser upprepas. Om arbetet över tid inte når avsett resultat, avyttras bolaget. Detta arbete bedriver Länsförsäkringar Jämtland via de fondmotparter som har investerats med. Bolaget deltar i valberedningar och röstar på stämmor i de gemensamt ägda bolagen i Länsförsäkringsgruppen.

Avslutningsvis har kapitalförvaltningen under året genomfört en dubbel väsentlighetsanalys i syfte att identifiera kapitalförvaltningens väsentliga hållbarhetsområden i enlighet med ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Under 2024 har arbete genomförts för att säkerställa efterlevnad av CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), vilket bolaget kommer omfattas av 2025.

5. Strategiska satsningar 2024-2025

5.1 Strategi och styrning - Affärsstrategisk hållbarhet

Länsförsäkringar Jämtland har under 2024 genomfört en omfattande strategisk förankring av hållbarhetsarbetet i bolagets affärsverksamhet. Baserat på genomförd kartläggning och analys har tre strategiska fokusområden etablerats som ramverk för det affärsstrategiska hållbarhetsarbetet fram till 2030: hållbart boende, hållbar hälsa och hållbart företagande.

5.1.1 Hållbart boende

Inom området hållbart boende driver bolaget två prioriterade initiativ. Det första är en nollvision för vattensador, där ett systematiskt förebyggande arbete etablerats. Det andra fokuserar på jämlikt sparande, där målet är att minska ekonomiska klyftor genom riktade insatser för ökat sparande i underrepresenterade grupper. Under 2025 kommer särskilt fokus läggas på att analysera och kvantifiera de samhällsekonomiska effekterna av ett mer jämlikt sparande, samt utveckla konkreta pilotprojekt för att testa nya metoder och arbetsätt.

5.1.2 Hållbar hälsa

Bolaget har etablerat en nollvision för psykisk ohälsa hos barn och unga som vilar på två huvudsakliga insatsområden. Det första omfattar samhällsengagemang med fokus på meningsfull fritid, där insatser styrs mot aktiviteter som enligt forskning stärker psykisk hälsa genom principerna Active (aktivt), Belong (tillsammans) och Commit (meningsfullt). Det andra området inriktas på utveckling av ett hälsoerbjudande inom försäkring som ska stärka föräldrars förmåga att främja god psykisk hälsa hos barn och unga.

För att säkerställa effekt av insatserna har bolaget inlett samarbete med forskningsinstitutioner och utvecklat nya metoder för uppföljning av samhällsengagemang. Särskild vikt läggs vid att nå grupper som står längre från meningsfulla sammanhang, där insatserna kan göra störst skillnad.

5.1.3 Hållbart företagande

Inom hållbart företagande har bolaget initierat utvecklingen av en hållbar skogsaffär genom rådgivning. Arbetet baseras på fyra identifierade skyddsfaktorer: bonitet samt trädslagsfördelningens påverkan på motståndskraft vid brand, storm och väta. En omfattande kartläggning av bolagets försäkrade skogsbestånd (cirka en miljon hektar) pågår för att etablera en baslinje för fortsatt arbete.

Strategin bygger på insikten om att traditionell produktionslogik behöver anpassas till lokala förhållanden och framtida klimatrisker. En central del i arbetet är att tydliggöra kopplingen mellan ökad biologisk mångfald och reducerad skaderisk, samt att utveckla rådgivning som stödjer både affärsmässig lönsamhet och klimatresiliens.

5.1.4 Implementering och uppföljning

För att säkerställa effektiv implementering av strategin ska bolaget utveckla:

- Ett strukturerat ramverk för mätning och uppföljning inom varje fokusområde
- Tydliga kopplingar mellan hållbarhetsinsatser och affärsmässiga resultat
- Processer för evidensbaserad utvärdering av insatser
- En strategisk kommunikationsplan för både intern och extern kommunikation

Under 2025 kommer särskilt fokus läggas på att:

- Utveckla pilotprojekt inom samtliga fokusområden
- Stärka den interna förankringen genom integration i personliga färdplaner och utvecklingssamtal
- Vidareutveckla mätmetoder för både affärsmässiga och hållbarhetsrelaterade effekter
- Fördjupa samverkan med forskningsinstitutioner och andra kunskapspartners

5.2 Planerat arbete 2025 affärsstrategisk hållbarhet

Det affärsstrategiska hållbarhetsarbetet är en central del i bolagets långsiktiga utveckling mot 2030. Genom att integrera hållbarhet i kärnverksamheten skapas förutsättningar för både affärsmässig framgång och positiv samhällspåverkan. De etablerade fokusområdena och arbetssätten kommer kontinuerligt att utvärderas och vidareutvecklas för att säkerställa både relevans och effekt över tid.

5.2.1 Planerade aktiviteter 2025 Hållbart boende

Nollvision vattenskada

- Skadeförebyggande insatser – ökat fokus på det vi redan gör och arbeta mer datadrivet.
- Arbeta nära den för LF-gruppen gemensamma målbilden för 2033, följa, delta och anamma gemensamt hållbarhetsarbete.
- Vidareutveckling av IoT (Internet of things) – sensorer i hemmen/fastigheterna som förhindrar vattenskador, minskar omfattningen av vattenskador eller larmar vid risk för vattenskador.
- Minska klimatavtrycket i skaderegleringen.

Jämlikt sparande

- Undersökning av samhällseffekter av ojämlikt sparande
- Lokal kartläggning av jämlikt sparande
- Utveckling av pilotprojekt Q3/Q4
- Kunskapshöjande insatser internt och externt
- Undersöka möjligheter för juridisk rådgivning och juridiska tjänster.

5.2.2 Planerade aktiviteter 2025 Hållbar hälsa

- Fortsatt kartläggning av nuläge
- Utveckling av baserade kriterier för att följa upp om satsningar bidrar till psykisk hälsa för barn och unga
- Omfördelning av investeringar
- Utveckling av hälsoerbjudande

5.2.3 Planerade aktiviteter 2025 Hållbart företagande/skogsaffären

Ta fram mätmodell och nuläge samt önskat läge för

- Mått på skogens motståndskraft och CO2-bindning
- Trädslagsfördelningens påverkan på brandmotstånd
- Trädslagsfördelningens påverkan på stormresistens
- Trädslagsfördelningens påverkan på vätaresistens
- Färdigställande av nulägesanalys
- Utveckling av mätetal och brytpunkter
- Intressentdialoger
- Pilotprojekt rådgivning Q3-Q4

5.3 CSRD och framtida rapportering

5.3.1 Förberedelse CSRD och framtida rapportering

Under 2024 har följande milstolpar uppnåtts i CSRD-förberedelserna:

- Planerade aktiviteter förberedelse framtida rapportering i linje med CSRD
- Fortsatt arbete med påbörjade GAP analyser
- Genomgång av vilken information som behöver hämtas in och systematiseras för rapportering 2025

Arbetet med GAP analyser och insatsplaner kommer att fortskrida under 2025. Även förberedelser för rapportering enligt CSRD kommer att genomföras under 2025.

5.3.2 Fortsatt arbete med Taxonomiförordningen

Status för taxonomiarbetet:

- Utveckling av skattepolicy (beslut planerat mars 2025)
- Anpassning av styrdokument
- Planerade gapanalyser för övriga taxonomiområden

6. Styrning av hållbarhetsarbetet

I samband med genomförandet av EU-kommissionen handlingsplaner för att uppnå ett klimatneutralt EU år 2050 introduceras för närvarande ett flertal nya regulatoriska krav. Den 31 juli 2023 antog Europeiska kommissionen rapporteringsstandarderna (ESRS) inom ramen för regelverket CSRD, Länsförsäkringar Jämtland omfattas av rapporteringskrav från och med år 2025. Målsättningen är att styra investeringar till hållbara bolag och projekt, öka transparens i fonder och andra sparprodukter och därigenom underlätta för spararna att välja hållbart.

Utöver vår utvärdering om hur vi ska ta vårt samhällsansvar i framtiden, arbetar vi med att tolka och att implementera dessa regelverk i vår styrning och våra arbetssätt. Ett omfattande arbete har skett under året för att säkerställa att vår verksamhet är förenlig med intentionerna i de nya kraven och det arbetet kommer att fortsätta under de kommande åren. Under 2024 har vi fortsatt att bygga upp ökad kunskap om hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter i syfte att kunna fortsätta bedriva en långsiktigt robust verksamhet som är relevant för våra kunder och medarbetare.

De ramverk som vägleder oss är FN:s principer för hållbart företagande (UNGC), hållbara försäkringar (UNPSI) och ansvarsfulla investeringar (UNPRI). Vi arbetar även med FN:s Globala Mål (SDGs) för att förstå hur vår organisation bör anpassa sig efter världens gemensamma affärsplan för hållbar utveckling.

Chef för Kommunikation och affärsutveckling ingår i företagsledningen och har det övergripande ansvaret för bolagets arbete med samhällsansvar och sponsring, vilket inkluderar att samordna leverans och mätning av effekter av de insatser som görs för att säkerställa att bolaget bidrar till en stärkt hållbarhet inom miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning i enlighet med Styrnings- och organisationspolicy. Hållbarhetsarbetet är en integrerad del av Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsstyrning. Varje enhet har ansvar för att sätta och följa upp affärs- och verksamhetsmål som styr mot hållbara förflyttningar i alla led. Arbetet följs upp kvartalsvis i en verksamhetsrapport som styrelse och företagsledning får ta del av samt årsvis i en hållbarhetsrapport, som antas av styrelsen i samband med årsredovisningen.

VD har det övergripande ansvaret för Bolagets löpande förvaltning av dess placeringstillgångar och ansvarar för att förvaltningen utförs i enlighet med Policy för kapitalförvaltning och Placeringsriktlinjer, vilket inkluderar ägarstyrning och påverkansarbete samt identifiering och utvärdering av hållbarhetsrelaterade risker. Ansvarig för riskhanteringsfunktionen ansvarar för att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera samtliga risker som bolaget är exponerat för i enlighet med bolagets Riskpolicy, inklusive hållbarhetsrisker. Ansvarig för riskhanteringsfunktionen rapporterar kvartalsvis en bild av bolagets mest väsentliga risker samt kommenterar hur dessa hanteras till företagsledning samt risk- och revisionsutskott.

Nedanstående tabell beskriver vilka styrdokument som reglerar vårt hållbarhetsarbete. Riktlinje för hållbarhet utgör det övergripande styrdokumentet för bolagets hållbarhetsarbete.

Aspekt	Styrande dokument	Aktiviteter	Uppföljning	Ansvar	SDG-mål
Engagerade medarbetare/ attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> • Uppförandekod • HR -Policy • Arbetsmiljöriktlinje • Riktlinje för kränkande särbehandling • Riktlinje för intressekonflikter • Riktlinje mot otillåtna förmåner • Förhållningssätt distansarbete • Viljeyttring nytt arbetsliv 	<ul style="list-style-type: none"> • Mångfald och jämställdhet • Rekrytering och sysselsättning • Information till medarbetare • Utbildning 	<ul style="list-style-type: none"> • Frågorna diskuteras i Arbetsmiljökommittén som följer upp och rapporterar 	HR-chef Compliance Alla chefer	3.4, 8.8, 10.2
Skadeförebyggande aktiviteter naturskador	<ul style="list-style-type: none"> • Länsbolagens vägledning för naturskador • Riskpolicy 	<ul style="list-style-type: none"> • Information till och utbildning av kunder och samhällsaktörer 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetsplan 	Naturskadesamordnare Skadeförstär	11, 12
Samhällsengagemang, Utmärkelser & Stipendier	<ul style="list-style-type: none"> • Riktlinje för samhällsengagemang och sponsring 	<ul style="list-style-type: none"> • Sponsring och bidrag till samhällsaktörer och andra 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategi och handlingsplan 	Kommunikationschef	3.4, 3.6, 10.2, 12.2, 12.4, 12.8, 13.3
Ansvarsfulla investeringar	<ul style="list-style-type: none"> • Policy för kapitalförvaltning • Placeringsriktlinjer 	<ul style="list-style-type: none"> • Urval kring placering i tillgångsslag 	<ul style="list-style-type: none"> • Nyckelkontroller • Avrapportering till utskott och styrelse mm 	Ekonomichef	8, 11, 13
Antikorruption	<ul style="list-style-type: none"> • Riktlinje för intressekonflikter • Riktlinje mot otillåtna förmåner • Uppförandekod 	<ul style="list-style-type: none"> • E-utbildning 	<ul style="list-style-type: none"> • Årlig analys 	Alla chefer	16
Inköp och uppföljning av leverantörer	<ul style="list-style-type: none"> • Inköpspolicy • Riktlinje för förmånsbilar • Riktlinje för utlagd verksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomgång av riktlinjer vid nya leverantörsavtal • Checklista och analyser vid utlagd verksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning inom vissa områden via LF:s miljö- och kvalitetscertifiering • Nyckelkontroller, styrkort samt årlig uppföljning av utlagd verksamhet av väsentlig betydelse 	Inköpsansvarig	16
Compliance/regel- efterlevnad	<ul style="list-style-type: none"> • Riktlinje för regel efterlevnad 	<ul style="list-style-type: none"> • Compliancerapport 	<ul style="list-style-type: none"> • Compliancerapport • Företagsövergripande nyckelkontroller 	VD	16
Riskhantering	<ul style="list-style-type: none"> • Riskpolicy • Riktlinje för riskhantering 	<ul style="list-style-type: none"> • Riskbedömningar och risktolerans 	<ul style="list-style-type: none"> • Riskrapport 	VD	3, 8, 11, 12, 16

Resultat och ekonomisk ställning

Premier

Premieinkomsten brutto uppgår till 648,8 (613,7) Mkr vilket är högre än föregående år. Den faktiska ökningen i premieinkomst jämfört med 2023 består både av premiejusteringar och av beståndsförändringar. Avgiven återförsäkringspremie uppgick till -54,4 (-48,8) Mkr och förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker uppgick till -15,0 (-13,7) Mkr. Premieintäkten efter avgiven återförsäkring uppgick till 579,4 (551,2) Mkr. Sammanlagd premieinkomst brutto framgår av följande tabell (Mkr).

Premieinkomst brutto (Mkr)	2024	2023
Direkt försäkring		
Hem, villa, villahem, fritidshus, båt	130,5	125,0
Företag, lantbruk, fastighet	197,4	188,2
Motorfordon	191,5	174,4
Trafik	63,9	64,3
Olycksfall	37,0	32,3
Summa direkt försäkring	620,3	584,2
Mottagen återförsäkring	28,5	29,5
Summa egen affär	648,8	613,7

Marknad

Förändringarna i Länsförsäkringar Jämtlands försäkringsbestånd framgår av nedanstående tabell.

Antal försäkringar	2024	2023
Hem, villa, villahem, fritidshus, båt	46 320	45 973
Företag, lantbruk, fastighet	16 094	15 963
Motorförsäkring	88 131	86 899
Olycksfall	22 222	20 199
Summa direkt försäkring	172 767	169 034
Liv	21 306	20 730
Djur	34 663	32 133
Summa förmedlad försäkring	55 969	52 863
Summa direkt och förmedlad försäkring	228 736	221 897

Skador

Skadekostnaden brutto uppgick till 442,8 (496,5) Mkr. I denna kostnad ingår skaderegleringskostnader med 56,4 (50,9) Mkr. Återförsäkrarens andel av skadekostnaden var 34,0 (86,1) Mkr och skadekostnaden netto blev 408,8 (410,3) Mkr.

Skadeprocenten totalt för egen räkning (f.e.r.) uppgick till 70,6 (74,5) procent. Skadeprocenten f.e.r. exklusive skadelivräntor blev 69,3 (70,7) procent och för den direkta affären f.e.r. blev skadeprocenten 77,1 (75,4) procent. Den genomsnittliga skadeprocenten för den direkta affären under den senaste femårsperioden uppgår till 74,5 (74,9) procent. Länsförsäkringar Jämtlands skadefrekvens totalt 2024 för den direkta affären blev 114 (110) skador per 1 000 försäkringar. Skadeprocenten för mottagen återförsäkring uppgår till -81,7 (-13,6) procent.

Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oregrerade skador f.e.r. inklusive avsättning för skaderegleringskostnader resulterade i ett totalt avvecklingsresultat om 67,5 (85,5) Mkr, vilket har minskat årets redovisade skadekostnad. Avvecklingsresultatet f.e.r. exklusive skadelivräntor direkt affär uppgår till 74,5 (106,2) Mkr, uppdelat på direkt affär 26,0 (67,1) Mkr och mottagen affär 48,4 (36,1) Mkr.

Kapitalförvaltning

Den direkta kapitalavkastningen efter avdrag för kostnader uppgick till 13,2 (68,0) Mkr. Orealiserade värdeförändringar netto i placeringstillgångarna blev sammantaget 337,6 (119,5) Mkr. Den totala kapitalavkastningen uppgick till 350,8 (187,5) Mkr.

Verkligt värde på Länsförsäkringar Jämtlands placeringstillgångar, inklusive likvida medel, uppgick vid verksamhetsårets slut till 4 219,1 (3 936,8) Mkr enligt följande struktur.

Mkr	2024		2023	
	Verkligt värde	Andel %	Verkligt värde	Andel %
Byggnader och mark	101,0	2,4	100,0	2,5
Aktier i intressebolag	892,8	21,2	855,3	21,7
Aktier och andelar	2 332	55,2	2 123	53,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	800,8	19,0	768,5	19,5
Summa placeringstillgångar exkl. likvida medel	4 126,3		3 846,8	
Likvida medel	92,8	2,2	90,0	2,3
Summa placeringstillgångar inkl. likvida medel	4 219,1	100	3 936,8	100

Resultat

Försäkringsrörelsens tekniska resultat i koncernen uppgick till -50,2 (45,5) Mkr efter avsättning till återbäring med 100 Mkr. Totalkostnadsprocenten uppgick till 97,0 (100,9) procent, varav skadeprocent 70,6 (74,4) procent och driftkostnadsprocent 26,4 (26,5) procent.

Resultat för finansrörelsen och förmedlad affär uppgick till 327,2 (138,0) Mkr. Det sammanlagda resultatet blev 277,0 (183,5) Mkr före skatt. Efter skatt uppgick årets resultat till 132,5 (141,3) Mkr. Resultatet av årets verksamhet och den ekonomiska ställningen den 31 december 2024 för koncernen Länsförsäkringar Jämtland och moderbolaget framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Femårsöversikt

Uppgifterna avser koncernen.

Belopp i Mkr	2024	2023	2022	2021	2020
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r.	579,4	551,2	527,6	504,4	480,4
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	33,2	49,9	-8,7	23,1	11,7
Försäkringsersättningar f.e.r.	-408,8	-410,3	-364,2	-371,5	-370,5
Driftkostnader	-152,9	-146,0	-121,9	-119,0	-104,1
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring	50,9	44,8	32,8	37	17,5
Återbäring	-100	2,5	-100	-	-
Övriga tekniska kostnader	-1,1	-1,8	-2,5	-1,6	-2,6
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	-50,2	45,5	-69,7	35,4	14,9
Återstående kapitalavkastning	317,6	137,6	14,6	423,4	231
Övriga intäkter och kostnader	9,6	0,4	-11,2	-9,5	-11,9
Resultat före dispositioner och skatt	277,0	183,5	-66,3	449,3	234,0
Årets resultat	132,5	141,3	-1,3	385,9	207,8
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar verkligt värde	4 126,3	3 846,4	3 799,6	3 818,8	3 355,6
Premieinkomst f.e.r.	594,4	564,8	540,4	515,3	494,4
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 423,2	1 182,9	1 274,6	1 169,2	1 131,0
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 849,4	2 719,9	2 579,5	2 594,2	2 208,5
Uppskjuten skatt	348,3	224,0	185,6	268,9	228,3
Summa konsolideringskapital	3 197,7	2 943,9	2 765,1	2 863,1	2 436,8
Konsolideringsgrad i procent	538	521	512	556	493
Kapitalbas	2 992,6	2 887,2	2 812,2	2 705,9	2 335,5
Minimikapitalkrav (MCR)	368,4	338,3	322,9	335,1	289,4
Solvenskapitalkrav (SCR)	1 473,7	1 353,1	1 291,6	1 340,4	1 157,6
Nyckeltal försäkringsrörelsen					
Skadeprocent*	70,6	74,4	69,0	73,6	77,1
Driftkostnadsprocent	26,4	26,5	23,1	23,6	21,7
Totalkostnadsprocent	97,0	100,9	92,1	97,2	98,8
Kapitalavkastning i procent					
Direktavkastning	0,8	0,8	1,5	1,1	0,3
Totalavkastning	9,2	4,4	0,3	13,6	7,9

*Skadeprocent exklusive skadelivräntor i direkt och mottagen affär uppgår för 2024 till 69,3 % (70,7%). För definition av poster i femårsöversikten se avsnittet Ord och uttryck inom skadeförsäkring.

Verksamhetens risker & riskhantering

Risker utgör en väsentlig del av Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsmiljö och affärsaktiviteter. För att hantera riskerna har Länsförsäkringar Jämtland tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen. Huvudsyftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskerna identifieras, att riskvärdering är oberoende och att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till riskerna. Detta är viktigt för att med hög säkerhet garantera utfästelser som gjorts mot kunder.

Försäkringsrisker

Länsförsäkringar Jämtlands riskportfölj bedöms vara väl balanserad. Försäkringsrisken återspeglas i Länsförsäkringar Jämtlands skadeprocent f.e.r. som för senaste femårsperioden i genomsnitt utgör 73,0 (75,0) procent. Mottagen återförsäkring innehåller till större delen svensk affär. Största enskilda risk i mottagen återförsäkring utgör den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i kärnförsäkringspoolen uppgår till 550 000 euro.

Den avgivna återförsäkringsaffärens syfte är främst att minska försäkringsrisken. Länsförsäkringar Jämtlands självbehåll per risk och per skadehändelse 2024 är enligt nedanstående tabell.

Självbehåll (Mkr)	2024	2023
Brand egendom	9,0	9,0
Katastrof egendom	9,0	9,0
Ansvar egendom	2,0	2,0
Motorfordon	1,0	1,0
Trafik	1,5	1,5
Båt	0,5	0,5

För 2024 är självbehållerna oförändrade jämfört med 2023.

Marknadsrisker

Marknadsrisken definieras som risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. I marknadsrisk ingår aktiekursrisk, valutakursrisk, ränterisk och fastighetsrisk.

Aktiekursrisken är den enskilt största marknadsrisken. Totala aktieexponeringen i koncernen är 3 225 Mkr. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB och Hällefors Tierp Skogar AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB samt i aktiefonder och i LFAB-aktien. Genom att placera i flera olika geografiska regioner minskar den totala aktiekursrisken.

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier. Sammanlagda värdet vid årets slut var 947 Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

Verkligt värde på räntebärande placeringstillgångar utgjorde vid räkenskapsårets utgång 801 Mkr. Ränterisken på tillgångarna påverkar resultatet med cirka 19,2 Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån. Den genomsnittliga durationen i placeringar i räntebärande tillgångar uppgår till 2,4 år.

Exponeringen i direktägda fastigheter uppgår till totalt 101 Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. Risken är dock begränsad då direktägda fastigheter utgör en mindre del av placeringstillgångarna samt att fastigheter uteslutande används i den egna rörelsen.

Utöver försäkringsrisker och marknadsrisker har Länsförsäkringar Jämtland identifierat riskområdena operativ risk, motpartsrisk, likviditetsrisk samt risker i övrig verksamhet. Ytterligare beskrivning av risker finns i not 2.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står balanserat resultat, kronor 2 315 578 793 samt årets resultat, kronor 141 577 715, tillsammans kronor 2 457 156 508.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att avsätta kronor 1 000 000 till Länsförsäkringar Jämtlands samhällsfond och att disponibla vinstmedel kronor 2 456 156 508, balanseras i ny räkning.

Resultaträkning koncernen

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE (Tkr)

Försäkring	Not	2024	2023
Premieinkomst	3, 28	648 830	613 676
Premier för avgiven återförsäkring		-54 395	-48 847
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-15 017	-13 684
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		579 418	551 145
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	33 169	49 901
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-543 471	-471 971
Återförsäkrares andel		64 029	51 105
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring		100 623	-24 490
Återförsäkrares andel		-30 004	35 025
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-408 823	-410 331
Driftkostnader	6, 26	-152 938	-146 018
Övriga tekniska kostnader	7	-1 085	-1 775
Återbäring		-100 000	2 548
Summa försäkring		-50 259	45 470
Kapitalavkastning			
Kapitalavkastning, intäkter	8	16 326	71 803
Kapitalavkastning, kostnader	9	-3 120	-3 780
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	280 576	115 978
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-	-47 887
Andelar av resultat intresseföretag		57 052	51 415
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-33 169	-49 901
Summa kapitalavkastning		317 665	137 628
Förmedlad affär			
Provisionsintäkter	11	76 637	64 495
Provisionskostnader	11	-67 052	-64 144
Summa förmedlad affär		9 585	351
Resultat före skatt		276 991	183 449
Skatt på årets resultat	25	-144 503	-42 186
Årets resultat		132 488	141 263
Rapport över totalresultat för koncernen			
Årets resultat		132 488	141 263
Övrigt totalresultat		-	-
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat</i>			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag		-2 186	-3 045
<i>Poster som inte kan omföras till årets resultat</i>			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag		246	-60
Summa övrigt totalresultat		-1 940	-3 105
Årets totalresultat		130 548	138 158

Resultaträkning moderbolaget

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE (Tkr)

	Not	2024	2023
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst	3, 28	648 830	613 676
Premier för avgiven återförsäkring		-54 395	-48 847
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-15 017	-13 684
		579 418	551 145
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen			
	4	33 169	49 901
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-543 471	-471 971
Återförsäkrarens andel		64 029	51 105
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring		100 624	-24 490
Återförsäkrarens andel		-30 004	35 025
		-408 823	-410 331
Driftkostnader			
	6, 26	-152 938	-146 018
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring			
		50 826	44 697
Övriga tekniska kostnader			
	7	-1 085	-1 775
Återbäring			
		-100 000	2 548
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring			
		-50 259	45 470
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Kapitalförvaltning			
Kapitalavkastning, intäkter	8	37 637	93 141
Kapitalavkastning, kostnader	9	-3 120	-3 780
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	318 119	132 315
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-	-47 367
Kapitalförvaltningens resultat			
		352 636	174 309
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen			
		-33 169	-49 901
Återstående kapitalavkastning			
		319 467	124 408
Provisionsintäkter			
	11	76 637	64 495
Provisionskostnader			
		-67 052	-64 144
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt			
		278 793	170 229
Bokslutsdispositioner			
Upplösning/Avsättning till periodiseringsfond			
		13 895	-
Lämnade koncernbidrag			
		-3 746	-3 771
Resultat före skatt			
		288 942	166 458
Skatt på årets resultat			
	25	-20 107	-42 186
Uppskjutna skatter			
	25	-127 257	-
Årets resultat			
		141 578	124 272
Rapport över totalresultat för moderbolaget (tkr)			
		2024	2023
Årets resultat			
		141 578	124 272
Övrigt totalresultat			
		-	-
Årets totalresultat			
		141 578	124 272

Resultatanalys moderbolaget

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat, tkr

	Totalt 2024	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r. (not RA 1)	579 418	34 205	121 737	155 407	182 392	57 348	551 089	28 330
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	33 169	3 525	4 617	5 583	4 656	7 985	26 366	6 803
Försäkringsersättningar f.e.r. (not RA 2)	-408 823	-31 908	-112 052	-71 406	-159 974	-55 292	-430 631	21 809
Driftkostnader	-152 938	-9 816	-38 064	-49 436	-36 204	-19 117	-152 638	-300
Återbäring	-100 000	-5 958	-21 042	-31 825	-30 877	-10 297	-100 000	0
Övriga tekniska kostnader	-1 085					-1 085	-1 085	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-50 259	-9 952	-44 805	8 323	-40 006	-20 458	-106 899	56 641
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2023	45 470	861	-11 623	2 913	-7 656	20 647	5 142	40 328

Avvecklingsresultat

	Totalt 2024	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Avvecklingsresultat brutto	49 039	10 162	-15	-14 823	-6 198	12 371	1 497	47 542
Återförsäkrarens andel	18 505	1 334	5 002	22 972	248	-11 051	18 505	0
Avvecklingsresultat f.e.r.*	67 544	11 496	4 987	8 149	-5 950	1 320	20 002	47 542

Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring

	Totalt 2024	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-284 523	-17 100	-63 876	-82 034	-85 919	-29 026	-277 955	-6 567
Oreglerade skador	-1 030 337	-159 568	-75 013	-89 011	-42 241	-428 897	-794 730	-235 607
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	-1 314 860	-176 669	-138 890	-171 045	-128 160	-457 923	-1 072 685	-242 174
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	196 396	12 910	2 018	14 826	2 780	163 862	196 396	

*Oreglerade skador i ovanstående tabell inkluderar Skadelivräntor som redovisas under Trafik i ovanstående tabell och uppgår i direkt affär till 196 768 tkr.

Noter till resultatanalys

NOT RA 1, tkr

	Totalt 2024	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	648 830	36 960	130 527	197 415	191 532	63 872	620 308	28 522
Premier för avgiven återförsäkring	-54 395	-720	-6 197	-39 031	-1 768	-6 680	-54 395	
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-15 017	-2 036	-2 594	-2 977	-7 373	156	-14 824	-193
Premieintäkt f.e.r.	579 418	34 205	121 737	155 407	182 392	57 348	551 089	28 330

NOT RA 2, tkr

	Totalt 2024	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	-543 471	-25 653	-115 175	-133 395	-165 280	-76 950	-516 453	-27 018
Återförsäkrares andel	64 029		3 594	43 487	1 473	15 475	64 029	
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	100 624	-8 836	-1 879	35 017	2 071	25 423	51 797	48 827
Återförsäkrares andel	-30 004	2 581	1 408	-16 515	1 762	-19 240	-30 004	
Försäkringsersättning f.e.r.	-408 823	-31 908	-112 052	-71 406	-159 974	-55 292	-430 631	21 809

Rapport över finansiell ställning

tkr	Not	Koncern 2024-12-31	Koncern 2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Andra immateriella anläggningstillgångar	12	4 137	4 965
Byggnader och mark	13	101 000	100 000
Materiella anläggningstillgångar	19	9 429	11 416
Placeringar i intresseföretag	14, 27	892 813	855 270
Aktier och andelar	15, 18	2 331 691	2 122 596
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16, 18	800 762	768 527
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	141	101
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	23, 24	196 395	226 400
Fordringar avseende direkt försäkring	17	259 778	225 664
Fordringar avseende återförsäkring		5 984	4 146
Övriga fordringar		64 931	50 913
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	41 045	36 194
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 515	2 352
Likvida medel		92 778	89 978
SUMMA TILLGÅNGAR		4 804 399	4 498 522
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Balanserade vinstmedel		2 716 950	2 578 628
Årets resultat		132 488	141 263
Eget kapital	21	2 849 438	2 719 891
Försäkringstekniska avsättningar	22-24		
Ej intjänade premier och kvardröjande risker		284 523	269 505
Oreglerade skador		1 030 337	1 130 961
Återbäring		108 357	8 791
Avsättning för uppskjuten skatt	25	348 350	223 955
Övriga avsättningar		23 429	18 888
Skulder avseende direkt försäkring		16 883	21 304
Övriga skulder		29 568	8 855
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		113 514	96 372
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 804 399	4 498 522

Balansräkning

tkr

TILLGÅNGAR	Not	Moderbolaget 2024-12-31	Moderbolaget 2023-12-31
Andra immateriella tillgångar	12	4 137	4 965
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	13	101 000	100 000
Placeringar i koncern- och intresseföretag	14,28	1 589 699	1 493 241
Fordringar koncernföretag		488 231	475 171
Andra finansiella placeringstillgångar			
- Aktier och andelar	15,18	1 150 739	1 013 619
- Obligationer och räntebärande värdepapper	16,18	800 762	768 527
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	141	101
Summa		4 130 572	3 850 659
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	22-24	196 396	226 400
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	17	259 777	225 664
Fordringar avseende återförsäkring		5 984	4 146
Övriga fordringar		64 840	50 822
Summa		330 601	280 632
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	19	9 429	11 416
Kassa och bank		89 987	87 440
Summa		99 416	98 856
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	41 045	36 194
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 515	2 352
Summa		44 560	38 546
SUMMA TILLGÅNGAR		4 805 682	4 500 058

Tkr

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	Moderbolaget 2024-12-31	Moderbolaget 2023-12-31
Eget kapital	21		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Reservfond		8 850	8 850
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		2 315 579	2 192 307
Årets resultat		141 578	124 272
Summa		2 466 007	2 325 429
Obeskattade reserver			
Utjämningsfond		22 260	22 260
Säkerhetsreserv		458 494	458 494
Periodiseringsfond		-	13 895
Summa		480 754	494 649
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	284 523	269 505
Oreglerade skador	23, 24	1 030 337	1 130 961
Återbäring		108 357	8 791
Summa		1 423 217	1 409 257
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättning för uppskjuten skatt	25	249 430	122 173
Övriga avsättningar		23 429	18 888
Summa		272 859	141 061
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		16 883	21 304
Övriga skulder		29 563	8 845
Skulder koncernföretag		2 889	3 146
Summa		49 335	33 295
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		113 510	96 367
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 805 682	4 500 058

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen, tkr	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning 2023-01-01	2 580 748	-1 226	2 579 522
Omföring av föregående års resultat	-1 226	1 226	-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang	-1 000		-1 000
Förändrad redovisningsprincip intresseföretag	-867		-867
Ändrad redovisningsprincip fastighet	4 078		4 078
Årets totalresultat	-3 105		-3 105
Årets resultat		141 263	141 263
Summa årets totalresultat	-3 105	-	-3 105
Utgående eget kapital 2023-12-31	2 578 628	141 263	2 719 891
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning 2024-01-01	2 578 628	141 263	2 719 891
Omföring av föregående års resultat	141 263	-141 263	-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang	-1 000		-1 000
Årets totalresultat	-1 940		-1 940
Årets resultat		132 488	132 488
Summa årets totalresultat	-1 940		-1 940
Utgående eget kapital 2024-12-31	2 716 950	132 488	2 849 438

Moderbolaget, tkr	Bundet kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat		
Ingående eget kapital 2023-01-01	8 850	2 194 038	-731		2 202 157
Disposition av 2022 års resultat		-731	731		-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang		-1 000			-1 000
Årets resultat			124 272		124 272
Summa årets totalresultat					
Utgående eget kapital 2023-12-31	8 850	2 192 307	124 272		2 325 429
Ingående eget kapital 2024-01-01	8 850	2 192 307	124 272		2 325 429
Disposition av 2023 års resultat		124 272	-124 272		-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang		-1 000			-1 000
Årets resultat			141 578		141 578
Summa årets totalresultat					
Utgående eget kapital 2024-12-31	8 850	2 315 579	141 578		2 466 007

Se not 21 för ytterligare information och uppdelning bundet och fritt eget kapital i koncernen.

Noter till de finansiella rapporterna

Företagsinformation

Denna års- och koncernredovisning omfattar kalenderåret 2024 och avges per den 31 december 2024. Den avser Länsförsäkringar Jämtland, ömsesidigt skadeförsäkringsbolag med säte i Östersund. Adressen till huvudkontoret är Prästgatan 18, Östersund och organisationsnummer är 593200-1828. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 13 mars 2025. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställande på stämman den 3 april 2025. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

NOT 1 Redovisningsprinciper

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Om inte annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga beloppsuppgifter anges i tkr, avrundade till närmaste tusental, om inte annat framgår.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernens finansiella rapporter är upprättade i enlighet med 7 kap. 1-4 § i Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag. Företaget tillämpar s.k. lagbegränsad IFRS. De skillnader som förekommer mellan koncernen och moderföretagets redovisningsprinciper framgår av avsnitt Moderföretagets redovisningsprinciper.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden, förutom:

- Vissa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde
- Rörelse- och förvaltningsfastigheter värderade till verkligt värde

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats på samtliga perioder som presenteras i den finansiella rapporten, om inte annat anges.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Ledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av de intäkter, kostnader, tillgångar, skulder, eventalförpliktelser och avsättningar som presenteras i redovisningen. Dessa uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar, men för att minska avvikelserna utvärderas uppskattningar regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Klassificering av finansiella tillgångar

Bedömning av affärsmodell och kassaflöden för finansiella instrument. Dessa beskrivs nedan i avsnittet Finansiella tillgångar och skulder.

Bedömning av betydande inflytande i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringsbolagen äger tillsammans 99,98 procent av aktierna i Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Jämtland innehar 2,5 procent av rösterna. Ägarstyrningen av Länsförsäkringar AB sker både genom bolagsstämman och länsförsäkringsbolagens ägarkonsortium och medför att Länsförsäkringar Jämtland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Jämtland klassificerar därför innehavet redovisningsmässigt som ett intresseföretag.

Ändrade redovisningsprinciper som tillämpas från och med 1 januari 2024

Det har under perioden inte tillkommit några redovisningsstandarder med någon väsentlig effekt på bolagets finansiella rapporter. Det har under perioden inte skett några ändringar i befintliga väsentliga redovisningsprinciper som tillämpas.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte har börjat tillämpas

Den 9 april 2024 publicerade IASB standarden IFRS 18 Presentation och upplysningar i finansiella rapporter som den 1 januari 2027 kommer att ersätta IAS 1 Utformning av finansiella rapporter. Standarden har ännu inte godkänts av EU men förväntas antas innan ikraftträdandet. IFRS 18 innebär nya krav på utformningen av och upplysningarna i finansiella rapporter, med särskilt fokus på resultaträkningen och upplysningarna kring företagsledningens resultatmått. Standarden förväntas inte få några finansiella effekter för koncernen men medför nya krav på presentation och upplysningar i de finansiella rapporterna. Koncernen avser inleda arbetet med standarden i takt med att Finansinspektionen inarbetar eventuella ändringar i årsredovisningsföreskriften FFFS 2019:23.

Övriga nya eller reviderade IFRS och tolkningar som per bokslutsdagen är antagna av IASB, men som ännu inte trätt i kraft, bedöms inte få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna.

IFRS 17 Försäkringsavtal

IFRS 17 Försäkringsavtal trädde i kraft 1 januari 2023 och ersätter IFRS 4 Försäkringsavtal. Standarden tillhandahåller ett principbaserat regelverk för redovisning av försäkringsavtal och ställer utökade krav på upplysningar för att öka jämförbarhet mellan företag. EU godkände standarden i november 2021 med undantag för en så kallad carve-out som avser regler om årskohorter. Undantaget innebär att regeln om årskohorter för vissa typer av försäkringsavtal inte behöver tillämpas.

Den 22 november 2021 publicerade Finansinspektionen ändringar i föreskriften om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23) med tillämpning från och med 1 januari 2023. Av ändringsföreskriften framgår bland annat att IFRS 17 Försäkringsavtal inte bör tillämpas i årsredovisning för juridisk person och därmed inte i en koncernredovisning enligt lagbegränsad IFRS. Länsförsäkringar Jämtland har valt att följa Finansinspektionens föreskrifter.

Transaktioner i utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer som bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen.

Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt förmedlad liv- och bankaffär. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkter f.e.r. samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r. under året. Använda räntesatser för beräknad kapitalavkastning är en sjuårig respektive tioårig statsobligation för olycksfalls- och trafikaffär samt 90-dagars

statsskuldsväxlar för övrig affär. Det aktuella värdet på respektive statsobligation vid bokslutstidpunkten, beräknat som ett medelvärde över de senaste 5 bankdagarnas noteringar.

Vid låga räntenivåer kan anpassning av dessa värden ske för att motsvara en rimlig avkastning över tid beaktat kapitalförvaltningens förväntade avkastning.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterföretag konsolideras in i koncernen enligt förvärvsmetoden från och med den tidpunkt som det bestämmande inflytandet erhålls och fram till den tidpunkt då det bestämmande inflytandet upphör. Samtliga av följande kriterier måste vara uppfyllda för att bestämmande inflytande i ett företag ska föreligga och att en konsolidering därmed ska vara aktuell. Företaget har inflytande över investeringsobjektet, företaget exponeras för, eller har rätt till, rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet och företaget kan använda sitt inflytande över investeringsobjektet till att påverka sin avkastning.

Intresseföretag

Intresseföretag är företag i vilka koncernen har ett betydande, men inte ett bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Ett betydande inflytande föreligger även vid ett röstetal under 20 procent när det klart kan påvisas att ett betydande inflytande finns utifrån en samlad bedömning av fakta och omständigheter i det enskilda fallet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde. Ägarstyrningen av Länsförsäkringar AB sker både genom bolagsstämma och länsförsäkringsbolagens ägarkonsortium och medför att Länsförsäkringar Jämtland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, samt koncernbidrag elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget.

Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal

Dessa intäkter behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Länsförsäkringar Jämtland erbjuder och förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livförsäkringsområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, dvs. när tjänsten utförts.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part till avtalet enligt instrumentets villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller företaget vid en överföring av tillgångarna inte längre har kvar betydande risker och fördelar från tillgångarna samt förlorar kontrollen över tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. För de fall när en modifiering görs av de avtalsenliga kassaflödena som en direkt konsekvens av en reform av en referensränta och de nya avtalsvillkoren är ekonomiskt likvärdiga med de ursprungliga, kommer någon bortbokning inte att göras och den ursprungliga effektivräntan kommer att justeras för att reflektera de nya kassaflödena. Affärstransaktioner på penning-, obligations- och aktiemarknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdag vilket är den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergått mellan parterna. Finansiella tillgångar och skulder värderas initialt till verkligt värde med tillägg av direkt hänförliga transaktionskostnader förutom för tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen vilka initialt redovisas till verkligt värde.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Den legala rättigheten får inte vara beroende av framtida händelser och den måste vara rättsligt bindande för företaget och motparten både i den normala affärsverksamheten och i fall av betalningsinställelse, insolvens eller konkurs.

Klassificering och värdering

Efterföljande redovisning och värdering av finansiella tillgångar görs beroende på vilken värderingskategori det finansiella instrumentet hänförs till. Koncernens finansiella tillgångar består av:

- Egetkapitalinstrument
- Skuldinstrument

Finansiella tillgångar

Egetkapitalinstrument

Ett egetkapitalinstrument är varje form av avtal som innebär en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder. Investeringar i egetkapitalinstrument redovisas till verkligt värde via resultatet förutom investeringar som vid första redovisningstillfället identifieras som investeringar i egetkapitalinstrument där värdeförändringarna redovisas i övrigt totalresultat. Dessa innehav utgör innehav av mer strategisk karaktär och innehas inte i kapitalavkastningssyfte. Resultat från försäljning av eget kapitalinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas som en överföring inom eget kapital från verkligt värde reserven till balanseratresultat och påverkar således inte rapport över resultat.

Investeringar i skuldinstrument

Skuldinstrument är de finansiella tillgångar som inte uppfyller definitionen av egetkapitalinstrument eller derivatinstrument. Det som avgör klassificering av ett skuldinstrument är affärsmodellen för att förvalta instrumentet och egenskaperna i instrumentets avtalsenliga kassaflöden. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp. Skuldinstrument som inte uppfyller kravet ska värderas till verkligt värde via resultatet oavsett vilken affärsmodell tillgången är hänförlig till. Koncernen kontrollerar löpande att kassaflödena för de skuldinstrument som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via övrigt totalresultat uppfyller kassaflödeskraven.

Upplupet anskaffningsvärde

Koncernen hanterar kund- och övriga finansiella fordringar enligt en affärsmodell vars mål är att realisera tillgångarnas kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Dessa tillgångar värderas därför till upplupet anskaffningsvärde.

Verkligt värde via resultatet

Koncernens skuldinstrument som värderas till verkligt värde via resultatet består av innehav av räntebärande värdepapper och värdepappersfonder som återfinns i kapitalförvaltningsverksamheten. Värdepappersfonder klassificeras som antingen Aktier och andelar eller Obligationer och andra räntebärande värdepapper utifrån om fondens förvaldade tillgångar till minst hälften utgörs av aktier eller räntebärande värdepapper. Tillgångar som är skuldinstrument och hanteras enligt en affärsmodell som innebär en värdering till verkligt värde via resultatet är en följd av att tillgångarna förvaltas och utvärderas baserat på tillgångarnas verkliga värden och att det verkliga värdet utgör grunden för intern uppföljning och rapportering till ledande befattningshavare. Orealiserade förändringar i verkligt värde på dessa tillgångar redovisas i resultaträkningen som Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. I de fall en försäljning görs av en tillgång i denna kategori redovisas tidigare realiserade resultat i resultaträkningen som Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar samtidigt som realiserat resultat från försäljning av skuldinstrumentet redovisas i resultaträkningen som Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader.

Andra finansiella skulder

Koncernen värderar samtliga finansiella skulder som inte är derivat till upplupet anskaffningsvärde. Koncernens finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde består exempelvis av leverantörsskulder och som ingår i balansposten Övriga skulder.

Kreditförluster

Reserver för förväntade kreditförluster redovisas för finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde. Den initiala reserven för kreditförlust beräknas och redovisas redan vid det första redovisningstillfället och justeras sedan löpande över den finansiella tillgångens löptid. För kundfordringar använder företaget den förenklade metoden som innebär att en förlustreservering alltid värderas till ett belopp som motsvarar de förväntade kreditförlusterna för den återstående löptiden. Reserv för finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde redovisas som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. I resultaträkningen presenteras reserveringar för kreditförluster inom kapitalavkastning, kostnader.

Konstaterade kreditförluster är sådana förluster som är beloppsmässigt slutgiltigt fastställda och där bedömningen gjorts att möjligheten till att få ytterligare betalningar är mycket liten. Fordran skrivs då bort från balansräkningen och redovisas som konstaterad förlust i resultaträkningen vid denna tidpunkt. Inga kreditförluster är reserverade då de bedöms vara ej materiella.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Verkligt värde på finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

fastställs genom att använda värderingstekniker, t.ex. nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Onoterade tillgångar utgörs i balansräkningen av onoterade aktieinnehav.

Länsförsäkringar Jämtlands innehav i Länsförsäkringar AB (LFAB) har värderats till verkligt värde, på basis av aktiernas substansvärde, vilket motsvarar aktiernas kapitalandelsvärde i LFAB koncernen. Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen. Eftersom aktierna innehåses med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall, aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB äger andelar i fastighetsbolagen Humlegården och Lansa Fastigheter AB som i sin tur bokförs till verkligt värde. Värdet på dessa aktier beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus övervärdet i fastigheter. Övervärdet är lika med fastigheternas marknadsvärde med avdrag för dess koncernmässigt bokförda värde, vilket är den värderingsmetod som bäst avspeglar värdet på Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas. Den största påverkan på värderingen av fastigheterna är en förändring av avkastningskravet. Humlegården och Lansa Fastigheter AB klassificeras som nivå 3-innehav i not 18. Länsförsäkringar Jämtland fastigheter AB äger aktier Hällefors Tierp Skogar AB. Värdet på dessa aktier beräknas som ett substansvärde vilket består av bolagets eget kapital plus övervärde i skogsinnehavet. Ett externt värderingsföretag har värderat skogsinnehavet utifrån en sammanvägning av ortsprismetod och avkastningsvärdering. Även detta innehav klassificeras som nivå 3 innehav i not 18.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument, som värderas till verkligt värde över resultaträkningen, redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader beroende på om värdeförändringen är positiv eller negativ.

Övriga tillgångar

Byggnader och mark

Länsförsäkringar Jämtland redovisar i koncernen rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter till verkligt värde. Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehåses i syfte att generera hyresinkomster, värdestegring eller en kombination av dessa medan rörelsefastigheter är fastigheter som innehåses för tillhandahållande av tjänster eller för administrativa ändamål. Båda redovisas till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen. Verkligt värde värderingen utförs årligen med hjälp av en oberoende värderingsman. Värderingen sker genom en kombination av två metoder avkastningsmetoden / marknadsanpassad kassaflödesanalys och ortsprismetod. Utifrån resultaten av dessa metoder görs en sammanfattande bedömning av marknadsvärdet. Orealiserade värdeförändringar från fastigheter redovisas under orealiserade vinster eller förluster på placeringstillgångar. Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter redovisas under Kapitalavkastning, intäkter och hänförliga driftskostnader redovisas under Kapitalavkastning, kostnader.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Länsförsäkringar Jämtland till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsult- och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången.

Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Byggnadsinventarier skrivs planmässigt av på 10 år och Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3–5 år beroende på typ av tillgång. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella tillgångar

Materiella tillgångar (med undantag för tillgångar för försäljning och förvaltningsfastigheter) prövas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde (med avdrag för försäljningskostnader) och tillgångens nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en kassagenererande enhet).

Under räkenskapsåret har ingen nedskrivning av materiella tillgångar skett.

Redovisning av försäkringsavtal

Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkringsavtal. Kontrakt som inte överför betydande försäkringsrisk redovisas som finansiella instrument, där eventuella tjänstekomponenter skiljs ut och redovisas separat som intäkter. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Jämtland tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Jämtlands försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som förfallit till betalning eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. De försäkringsavtal där Länsförsäkringar Jämtland mottar risker från andra företags försäkringsavtal klassificeras som mottagen återförsäkring.

Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Förnyelsepremier för avtal med förnyelse före räkenskapsårets utgång men som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal där försäkringsperioden börjar före räkenskapsårets utgång räknas in med de belopp som beräknas inflyta. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som beräknas inflyta.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen redovisas som Försäkringstekniska avsättningar i balansräkningen. Beräkning av avsättningen för ej intjänade premier sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid. Även återförsäkrarens andel av premieinkomsten periodiseras och den del som hänför sig till efter balansdagen redovisas som en fordran, Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, skaderegleringskostnader och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftkostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftkostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker, nivåttillägg. Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av redovisat resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risker för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder. För såväl direkta som mottagna skadelivräntor används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swap-räntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta.

Återbäring och rabatter

Bolagets styrelse beslutar vid varje enskilt tillfälle om förutsättningarna för återbäring. Utbetalning sker alltid period efter bokslutstillfället och redovisas i balansräkningen som skuld under rubriken försäkringstekniska avsättningar. Återbäring redovisas i resultaträkningen under rubriken "Återbäring".

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna provas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader.

De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering förutom för verksamhetsgrenen skadelivräntor. Om provningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i

premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på tolv månader.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av tidpunkt för betalning är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventalförpliktelse är ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. Dessa redovisas som en skuld eller avsättning först när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas, annars lämnas endast upplysningar om deras förekomst i not.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Gamla Länsförsäkringar AB utgör skattemässiga lagertillgångar i och med att Högsta förvaltningsdomstolen den 13 december 2024 beslutade att inte meddela Länsförsäkringar Jämtland prövningstillstånd och Kammarrättens dom från den 18 juni 2024 vunnit laga kraft. Tidigare redovisad skattefordran hänförlig till erhållna utdelningar från Gamla Länsförsäkringar under åren 2018 och 2021 har bokats bort. En uppskjuten skatteskuld redovisas avseende uppskovsbeloppet för den skattemässiga vinst som uppkom genom fusionen år 2021. Justeringarna redovisas som aktuell respektive uppskjuten skattekostnad för år 2024 och uppgår sammanlagt till 108 Mkr. En tvingande återföring av beviljat uppskov aktualiseras först vid en eventuell framtida avyttring av innehavet i nuvarande Länsförsäkringar AB.

Uppskoven kan även frivilligt återföras för beskattning vid en tidigare tidpunkt. Inom en överskådlig framtid anses det inte sannolikt att uppskoven, antingen tvingande eller frivilligt, blir föremål för beskattning.

Pensioner

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 10 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Länsförsäkringar Jämtlands årsredovisning har upprättats enligt Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag FFFS 2019:23 och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person.

Ändrade redovisningsprinciper från och med 1 januari 2024

Det har under perioden inte tillkommit några redovisningsstandarder med någon väsentlig effekt på bolagets finansiella rapporter. Det har under perioden inte skett några ändringar i befintliga väsentliga redovisningsprinciper som tillämpas.

Byggnader och mark

Länsförsäkringar Jämtland redovisar i moderbolaget förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter till verkligt värde. Samtliga fastigheter redovisas under byggnader och mark i moderbolagets balansräkning.

Aktier och andelar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag kategoriseras utifrån syfte med innehavet. Denna princip har medfört att bolag Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB värderas till verkligt värde i stället för som tidigare till anskaffningsvärde.

Obeskattade reserver

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen och resultaträkningen.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas i enlighet med RFR 2. Koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt som bokslutsdisposition redovisas i resultaträkningen. Koncernbidrag som är att jämföras med en utdelning redovisas som utdelning i resultaträkningen. Lämnade koncernbidrag som är att jämföras med aktieägartillskott redovisas som investering i aktier i dotterföretag och erhållna koncernbidrag som utdelning.

NOT 2 Risker och riskhantering

Inledning

Länsförsäkringar Jämtlands resultat beror såväl av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, som av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten. Denna not omfattar en beskrivning av bolagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om bolagets risker.

Riskhanteringssystem

Med Bolagets strategi och mål följer ett visst mått av risktagande. Risktagande utgör en del av bolagets affärsverksamhet och är nödvändigt för att uppnå verksamhetens mål och leva upp till kundernas förväntningar. Det ska ske utifrån medvetna beslut så att bolaget maximerar värdeskapandet utan att riskera insolvens eller bristande möjlighet att uppfylla åtaganden till försäkringstagarna. Bolagets riskhanteringsstrategi är en integrerad del i bolagets företagsstyrning vilken, givet bolagets affärsstrategi, syftar till att styra bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för avkastning uppnås.

Riskhanteringssystemet stödjer bolaget i att hantera och medvetet styra de risker bolaget utsätts för, så att onödiga risker undviks eller inte på något sätt uppmuntras. Som ett kundägt bolag utgår vi ifrån kunden i vårt risktagande. Länsförsäkringar Jämtland ska ha god kapacitet som möjliggör att prisvärda och hållbara helhetslösningar kan levereras på lång sikt.

Riskhanteringssystemet är en företagsgenomgripande gemensam ansats, där samtliga risker beaktas sammantaget och i relation till varandra. Systemet är väl integrerat med företagsstyrningen och innehåller metoder för intern styrning och kontroll för att säkerställa att bolaget löpande kan identifiera, mäta, hantera, övervaka, och rapportera de risker som bolaget är eller kan förväntas komma att bli exponerade för. Hanteringen av risk är en naturlig del i den dagliga verksamheten på alla nivåer och underlättar för verksamheten att nå uppsatta mål och leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna. Riskhanteringssystemet behandlar samtliga risker i riskkartan inklusive underkategorier. Bolagets riskhanteringsarbete sker i nära samverkan med bolagets arbete kring hållbarhet, säkerhet och kontinuitet. På så sätt skapas goda förutsättningar att trygga en långsiktig och robust utveckling av bolaget. I bolagets styrande dokument beskrivs Bolagets tolerans mot risker samt hur respektive riskkategori ska hanteras. Nedan anges en översikt av risker som bolagets verksamhet ger upphov till.

Skadeförsäkringsrisk	Livförsäkringsrisk	Marknadsrisk	Motpartsrisk
<ul style="list-style-type: none">• Premierisk• Reservrisk• Katastrofrisk• Annullationsrisk	<ul style="list-style-type: none">• Livfallsrisk• Driftkostnadsrisk• Omprövningsrisk	<ul style="list-style-type: none">• Ränterisk• Aktierisk• Fastighetsrisk• Spreadrisk• Valutarisk• Koncentrationsrisk i placeringstillgångar	<ul style="list-style-type: none">• Motpartsrisk utom placeringstillgångarna• Motpartsrisk inom placeringstillgångarna
Operativ risk	Affärsrisker	Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk	Övriga risker
<ul style="list-style-type: none">• Säkerhetsrisk• Personalkostnader• Produkt och processrisker• Informations-säkerhetsrisk• IT-risk• Legala risker• Compliancerisk	<ul style="list-style-type: none">• Strategisk risk• Intjäningsrisk• Ryktesrisk (varumärkesrisk)		<ul style="list-style-type: none">• Koncentrationsrisk utom placeringstillgångar• Hållbarhetsrisk• Framväxande risker

Organisation av riskarbetet

Ansvar för Länsförsäkringar Jämtlands riskhanteringssystem ligger ytterst hos styrelsen som årligen beslutar om de övergripande styrdokumenterna. Styrelsen får löpande rapportering om hur riskerna utvecklas. Styrelsen har inrättat tre utskott: finansutskott, ersättningsutskott och risk- och revisionsutskott. Styrelsen har dessutom en oberoende granskningsfunktion (internrevision) till sitt förfogande.

I finansutskottet ingår två bolagsstämmovalda styrelseledamöter och vd. Ekonomichef är adjungerad till finansutskottet. Finansutskottet har bland annat till uppgift att löpande följa utvecklingen av tillgångarna och ta fram förslag till eventuella förändringar av riktlinjerna för kapitalförvaltningen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. I ersättningsutskottet ingår styrelsens ordförande samt ytterligare en eller två bolagsstämmovalda ledamöter. Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen och ska utarbeta förslag till styrelsens beslut om ersättning och övriga villkor för verkställande direktören. I Risk- och revisionsutskottet ingår minst tre bolagsstämmovalda ledamöter. Risk- och revisionsutskottet ska bland annat utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, övervaka bolagets finansiella rapportering och effektiviteten i bolagets interna kontroll, regelefterlevnad och riskhantering.

Bolagets vd har det övergripande operativa ansvaret för riskhanteringen. Ansvaret delegeras till respektive chef inom verksamheten som ansvarar för att händelser och risker inom respektive ansvarsområde identifieras, värderas och hanteras. I arbetet med riskhantering har bolaget även en riskbedömningskommitté för införsäkring av skadeförsäkringsrisker, en lokal kreditbedömningskommitté för hantering av kreditrisker och de centrala funktionerna riskhantering och regelefterlevnad. Funktionerna riskhantering och regelefterlevnad är funktionellt direkt underställd vd. Vidare har Länsförsäkringar Jämtland inrättat en funktion för säkerhet vilken bland annat hanterar informations-säkerhet och säkerställande av bolagets kontinuitet. Därutöver har bolaget utsett ett dataskyddsombud (DSO) samt en ansvarig för kundklagomål.

Centrala funktioner

Funktionen för riskhantering har till uppgift att övervaka bolagets riskhanteringssystem och följa upp verksamhetens löpande riskhantering samt rapportera en samlad bild av bolagets risker till ledning och styrelse.

Riskhanteringsfunktionen är även en stödjande och rådgivande funktion till verksamheten i arbetet med riskhantering.

Funktionen för regelefterlevnad följer upp att bolaget arbetar enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bevaka förändringar i externa regelverk. Funktionen för regelefterlevnad rapporterar regelbundet till styrelse och vd, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolaget uppfyller gällande regler och normer.

Aktuariefunktionen svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och bidrar även till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen yttrar sig också över policyn för tecknande av försäkringar samt lämpligheten av bolagets återförsäkringslösningar.

Funktionen för internrevision ska kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen och kontrollen av bolaget.

Rapportering av risk

Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker och verksamhet utvecklas via ett flertal olika rapporter från verksamheten och de centrala funktionerna.

Bolaget strävar efter att ha en effektiv intern och extern rapportering av information samt att informationssystemen levererar fullständiga, tillförlitliga, och relevanta uppgifter i rätt tid om bolagets verksamhet och de risker som bolaget är exponerat för.

Kapitalhantering

Riskernas inverkan på bolagets kapital utvärderas löpande och kapitalhanteringen hänger nära samman med styrningen av risktagandet. Sedan flera år har Länsförsäkringar Jämtland arbetat med ett kapitalmål för bolagets kapitalstyrka formulerat på grundval av kapitalkravsreglerna för Solvens II.

Av tabellen nedan framgår bolagets kapitalbas, totala solvenskapitalkrav samt solvenskapitalkvot enligt Solvens II regelverket.

	2024-12-31	2023-12-31
Totalt solvenskapitalkrav	1 474	1 353
Kapitalbas	2 993	2 887
Solvenskapitalkvot	203 %	213 %

I samband med den årliga affärsplaneringen, genomförs även en egen risk- och solvensanalys som avser att säkerställa att bolaget vid var tid har tillräckligt med kapital och likviditet. Analysen tar sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och inkluderar även ytterligare scenarier och stresstester för att ge kompletterande underlag om framtida eventuella kapitalbehov. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelsen och ledningen får en ökad gemensam kunskap för frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att vid behov kunna reducera risker eller anskaffa nytt kapital. Bolagets prognoser visar på en fortsatt väldigt god kapitalisering under de kommande åren och även vid mindre gynnsamma händelser.

Bolaget har på en övergripande nivå bestämt en risktolerans som uttrycks som en lägsta nivå på kvoten mellan kapitalbas och solvenskapitalkravet (benämns solvenskapitalkvot). Enligt beslut av styrelsen ska solvenskapitalkvoten vara minst 150 procent. Utöver att besluta den övergripande risktoleransen beslutar även bolagets styrelse även om bolagets kapitalmål vilket uttrycks som ett intervall mellan en övre och undre målnivå.

Kapitalmålet syftar till att spegla bolagets kapitalbehov samt säkerställa att bolaget har tillräckligt med kapital för att kunna möta ett negativt scenario (exempelvis fallande tillgångspriser och/eller en negativ utveckling av bolagets affär) utan att riskera att understiga beslutad risktolerans.

Risker i skadeförsäkringsrörelsen

Bolagets försäkringsverksamhet genererar skadeförsäkringsrisk och den kan i huvudsak delas in i fyra riskområden; premierisk, reservrisk, annullationsrisk och katastrofrisk. I och med att premier tas ut i förskott är likviditetsrisken i försäkringsverksamheten begränsad, förutsatt att premierna placerats relativt likvida.

Premierisk

Premierisk avser risken för förluster i nyttillkommande affär, beroende på antingen större skadebetalningar än beräknat eller på att premieintäkterna blir lägre än beräknat. Premierisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat innehåller brister. Ett exempel kan vara att bolagets tarifferings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat exempel är att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys är otillräcklig. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Reservrisk

Reservrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Bolagets totala åtagande för gällande försäkringar (oreglerade skador brutto) uppgår till 1 030,3 (1 131,0) Mkr per 2024-12-31. Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden.

Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder, främst Chain Ladder, i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader. Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller

det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik- respektive olycksfallsförsäkring. När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflatningsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador. Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador.

Annulationsrisk

Annulationsrisk kan enkelt uttryckas som risken för att förväntade vinster från framtida premier uteblir p.g.a. oväntade annullationer. Annulationsrisk uppstår för länsförsäkringsbolagen både inom skade- och sjukförsäkring. Annulationsriskens storlek är dock begränsad och effekten bedöms som liten.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsområde är Jämtlands län, vilket innebär att de risker som tecknats är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en stormskada eller andra naturkatastrofer. Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är Länsförsäkringar Jämtland både skyddat mot och exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet mot de övriga länsförsäkringsbolagen är den enskilt största risken och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av konsolideringskapitalet vid årets ingång med avdrag för värdet på LFAB-aktien. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Länsförsäkringar Jämtland tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfall, egendom, ansvar, motorfordon, trafik samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal sker dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs justeringar.

Länsförsäkringar Jämtland upprättar även detaljerade interna riktlinjer, riskurvalsregler, för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av vd. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där Länsförsäkringar Jämtland är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Bolagets riskbedömningskommitté utvärderar löpande olika risker och föreslår vid behov lämpliga åtgärder.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda självbehåll. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa kostnaderna för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden, för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 miljarder kronor totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB tillsammans. För katastrofskador som överstiger 8 miljarder kronor har det under verksamhetsåret även funnits ett gemensamt internt återförsäkringsskydd. Risken för att av misstag

teckna en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av gällande återförsäkringsprogram, bedöms som en operativ risk.

Premie- och reservrisken är störst i skadepportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av total avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av avsättningen för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklings-resultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs kvartalsvis.

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsriskerna utgör risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För bolaget utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor. Livförsäkringsrisk kan delas upp i nedanstående underkategorier:

Livfallsrisk är risken för förluster till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits och utgör därmed en risk i bolagets skadelivränterörelse där åtagandet utgörs av livsvarigt löfte om utbetalningar. Risken hanteras genom en kontinuerlig uppföljning av dödligheten inom länsförsäkringsbolagens sammanslagna skadelivräntebestand, samt genom spridning av risken för ändrade dödlighetsantaganden genom intern återförsäkring.

Kostnadsrisk är risken för att administrationen av försäkringarna blir större än vad som antagits, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse där utbetalningar kommer att administreras under lång tid efter det att försäkringen sålts. Risken hanteras genom en centraliserad administration som delas mellan länsförsäkringsbolagen och kontinuerlig uppföljning av kostnaderna.

Omprövningsrisk är risken för att ny lagstiftning påverkar framtida utbetalningar, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse vars framtida utbetalningar är värdesäkrade och där principerna för denna värdesäkring kan påverkas genom lagstiftning. Risken hanteras dels genom remissförfarande där bolaget tillsammans med övriga branschen ger lagstiftaren en korrekt bild av lagstiftningens konsekvenser, och genom intern återförsäkring som inom gruppen utjämnar effekterna av ändrad lagstiftning.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svåra att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter. Den metod som använts i detta avsnitt samt efterföljande avsnitt för att mäta känsligheter har inte ändrats i jämförelse med föregående period.

Känslighetsanalys, premierisken

		Inverkan på resultat före skatt	Inverkan på eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/-	5 977	4 746
1 % förändring i premienivån	+/-	5 794	4 601
1 % förändring i skadefrekvens	+/-	4 246	3 371
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/-	5 440	4 319

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på förmågan att förutse den slutliga skadekostnaden. Följande tabeller visar skattningen av skadekostnaden för skadeåren 2015 till 2024 exklusive skaderegleringskostnader i direkt försäkring och före respektive efter återförsäkrarens andel.

Tabellerna för direkt försäkring visar att den uppskattade skadekostnaden för 2024 är 396 Mkr, vilket är en relativt hög skadekostnad för året men samtidigt en återhämtning från föregående år. Det extra skadedrabbade året 2023 påverkades främst av stora bränder och ovädret Hans som drabbade stora delar av Jämtlands län.

Skadekostnad direkt försäkring

DIREKT FÖRSÄKRING, BRUTTO (MKR)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
I slutet av skadeåret	327	304	293	338	316	317	321	346	470	396	
- ett år senare	301	298	285	335	306	323	319	332	522		
- två år senare	296	290	286	324	305	311	318	329			
- tre år senare	294	283	284	327	305	313	321				
- fyra år senare	293	283	281	319	301	309					
- fem år senare	296	281	281	314	296						
- sex år senare	296	275	278	311							
- sju år senare	251	232	231								
- åtta år senare	215	201									
- nio år senare	205										
Ack. utbetalda skadeersättningar	196	192	219	297	277	285	283	290	423	199	
Kvarvarande reserv	9	9	12	13	19	24	37	38	99	197	459
Kvarvarande reserv 2014 och tidigare											99
Skadebehandlingsreserv											39
Avsättning totalt direkt affär											598

*Tabellen ovan är exklusive skadelivräntor i direkt affär som uppgår till 197 Mkr

DIREKT FÖRSÄKRING, NETTO (MKR)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
I slutet av skadeåret	295	290	281	326	302	306	308	335	423	379	
- ett år senare	289	282	273	325	291	312	308	291	396		
- två år senare	284	278	275	309	291	304	275	320			
- tre år senare	280	276	273	308	293	274	301				
- fyra år senare	280	276	272	300	266	293					
- fem år senare	283	275	273	270	281						
- sex år senare	279	272	250	285							
- sju år senare	240	203	224								
- åtta år senare	183	193									
- nio år senare	183										
Ack. utbetalda skadeersättningar	178	185	217	276	268	281	280	290	335	191	
Kvarvarande reserv	5	8	6	9	13	12	21	30	60	188	354
Kvarvarande reserv 2014 och tidigare											9
Skadebehandlingsreserv											39
Avsättning totalt direkt affär											402

*Tabellen ovan är exklusive skadelivräntor i direkt affär som uppgår till 197 Mkr

MOTTAGEN ÅTERFÖRSÄKRING (MKR)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
I slutet av skadeåret	18	29	31	34	35	33	35	34	35	26	
- ett år senare	34	30	29	30	35	31	34	35	34		
- två år senare	33	27	28	30	35	29	31	29			
- tre år senare	32	26	27	29	34	27	28				
- fyra år senare	32	26	26	30	31	25					
- fem år senare	32	25	25	27	28						
- sex år senare	31	22	21	25							
- sju år senare	28	19	18								
- åtta år senare	26	18									
- nio år senare	24										
Ack. utbetalda skadeersättningar	15	9	9	15	18	15	17	16	17	5	
Kvarvarande reserv	9	9	9	10	10	10	11	13	17	21	118
Kvarvarande reserv 2014 och tidigare											76
Total kvarvarande reserv											194

*Tabellen ovan är exklusive skadelivräntor i mottagen affär som uppgår till 42 Mkr

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser och fastighetspriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Länsförsäkringar Jämtland har en Placeringsriktlinje som reglerar hur tillgångarna ska placeras och till vilken risk detta får göras. Riktlinjen revideras en gång per år av styrelsen. Länsförsäkringar Jämtlands placeringssammansättning framgår i förvaltningsberättelsen. Målet för kapitalförvaltningen är att eftersträva en stabil avkastning över tid och att långsiktigt generera en god avkastning med hänsyn tagen till risk och likviditet.

Aktierisk

Aktierisk är den enskilt största marknadsrisken. Aktieexponeringen i koncernen är totalt 3 225 (2 978) Mkr. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i aktiefonder. Genom att placera i olika geografiska regioner minskar den totala aktierisken för bolaget.

Känslighetsanalys aktierisk

Inverkan på resultat före skatt vid tio procent upp- eller nedgång i aktiekurser är 322 Mkr.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk är risken för förluster till följd av att placeringstillgångar inte är väl diversifierade. Bolagets strävar efter att ha en tillräckligt väldiversifierad placeringssportfölj avseende exempelvis sammansättning av tillgångsslag, branscher, geografiska marknader och enskilda emittenter. I normalportföljen anges beslutade limitnivåer för respektive tillgångsslag. Bolagets största koncentrationsrisk utgörs av aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB samt aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB och Hällefors Tierp Skogar AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB.

Valutarisk

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier, till ett sammanlagt värde vid årets slut på 947 (828) Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

På skuldsidan är valutarisken mycket begränsad och är endast hänförlig till två enskilda återförsäkringskontrakt i euro respektive danska kronor.

Ränterisk

Placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 801 (768) Mkr och består av andelar i svenska räntefonder. Då majoriteten av tillgångarna och försäkringstekniska avsättningar är räntekänsliga påverkas både tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Känslighetsanalys ränterisk

Den nominella ränterisken i tillgångarna påverkar resultatet med cirka 19,2 (18,5) Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån. Den genomsnittliga durationen i placeringar i räntebärande tillgångar uppgår till 2,4 (2,4) år.

Fastighetsrisk

Exponeringen i direktägda fastigheter uppgår till totalt 101 (100) Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena minskar till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Jämtlands del är fastighetsrisken begränsad i och med att direktägda fastigheter endast utgör en mindre del av placeringstillgångarna samt att fastigheter uteslutande används i den egna rörelsen.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har fastställts den lägsta kreditvärdering en emittent ska ha. Dessutom begränsas om hur mycket som placeras hos olika emittenter. Dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från riskberäkningar och kapitalkrav.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med avtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsbolagen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som används. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid, affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Exponering externa skydd 2024 procentuell fördelning per ratingkategori

AA	39,87 %
A	58,35 %
BBB	1,05 %
Not rated*	0,73 %

* *Not rated* avser exponering mot länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar Jämtland har på balansdagen 196 (226) Mkr i återförsäkrares andel av oreglerade skador och 0,1 (0,1) Mkr i depåer hos företag som avgivit återförsäkring. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna och inte heller någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Det finns inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller som är oreglerade på balansdagen.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Jämtland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Länsförsäkringar Jämtlands strategi för att hantera likviditetsrisker syftar till att i största möjliga utsträckning matcha förväntade in- och utbetalningar med varandra. Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell.

Försäkringsskulder och dess duration (Mkr)

Försäkringsgren	Sammanlagda försäkringstekniska avsättningar, f.e.r.	Duration år
Olycksfall- och sjukförsäkring	163,8	6,7
Hem, villa, fritidshus	135,9	0,8
Företag, lantbruk, fastighet	157,2	1,0
Motorfordon	125,4	0,6
Trafik	294,1	15,0
varav		
Skadelivräntor	196,8	19,3
Övrig trafikförsäkring	261,2	4,8
Mottagen återförsäkring	242,2	12,5
varav		
Skadelivräntor	41,7	17,9
Övrig mottagen återförsäkring	200,5	10,5
Totalt	1 118,5	8,2

Moderbolagets likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på finansiella tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan.

Likviditetsexponering av tillgångar och skulder i moderbolaget (Mkr)

Tillgångar	På anmodan	<3 mån	3 mån-1 år	1-5 år	>5 år	Utan löptid	Summa
Kassa och bank	89,9						89,9
Byggnader						101,0	101,0
Aktier och andelar*						1147,4	1147,4
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						800,8	800,8
Depåer			0,1				0,1
Fordringar avseende direkt försäkring		259,8					259,8
Fordringar återförsäkring		5,9					5,9
Övriga fordringar		59,4				5,4	64,8
	89,9	325,1	0,1		5,4	2 049,2	2 469,7

Skulder	På anmodan	<3 mån	3 mån-1 år	1-5 år	>5 år	Utan löptid	Summa
Försäringstekniska avsättningar f.e.r.			261,3	157,2	700,0		1 118,5
Skulder avseende direkt försäkring		16,9					16,9
Övriga skulder		14,9	17,5				32,5
		31,8	278,9	157,2	700,0		1 167,9

* auser endast aktier och andelar som kan klassificeras som omsättningsbara

Operativa risker

Operativ risk avser risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Operativa risker finns i alla delar av bolagets verksamhet.

Regelefterlevnadsrisker är exempel på operativa risker, likaså legala risker samt olika typer av säkerhetsrisker. I många fall kan operativa risker hänföras till vad som ibland kallas den mänskliga faktorn.

Länsförsäkringar Jämtland arbetar med förebyggande operativa risker genom att systematiskt och regelbundet identifiera och analysera risker i bolagets affärskritiska processer samt i samband med beslut och förändringar. Inträffade incidenter rapporteras, analyseras och dokumenteras i syfte att säkerställa att incidenterna hanteras när de inträffar samt för att samla kunskap om verksamhetens risker och avhjälpa strukturella fel i processer och rutiner.

Operativa risker kan i många fall förebyggas med väl styrda arbetsprocesser, förebyggande säkerhetsarbete och intern kontroll. I andra fall krävs fördjupade analyser, handlingsplaner, utbildning eller övning beroende på riskens karaktär. Väl styrda arbetsprocesser och tydliga ramverk skapar goda förutsättningar för medarbetaren att veta inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Det ger även organisationen möjlighet att säkerställa en korrekt och aktuell informationshantering avseende konfidentialitet, tillgänglighet och riktighet.

Bolagets arbete med kontinuitetsplanering utgör ytterligare en viktig del i bolagets hantering av operativa risker såväl som i bolagets hållbarhetsarbete. Kontinuitetsarbetet innebär förutom att identifiera risker, sårbarheter och beroenden, att säkerställa funktionaliteten i kritiska verksamheter och resurser oaktat störningar i egen eller utlagd verksamhet. I den funktionaliteten ingår även krisplanering.

Bolagets funktioner för riskhantering, regelefterlevnad och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att säkerställa att det finns effektiva processer för att identifiera, bedöma, övervaka och hantera operativa risker. På motsvarande sätt har funktionen för informationssäkerhet, såväl som bolagets dataskyddsombud, en viktig roll i att stödja bolagets hantering av operativa risker. Bolaget arbetar kontinuerligt med sina processer och en central

del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetare och kunders synpunkter tas tillvara.

Affärsrisker

Affärsrisker omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut inför strategiska vägval om inriktningen av verksamheten i samband med årliga affärsplaneringsprocessen. Som ett komplement till affärsplanen genomförs årligen även en egen risk och solvensanalys i syfte att utvärdera bolagets framtida risker, kapital- och likviditetsbehov vid mindre gynnsamma (stressade) prognoser av affärsplanen. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Hållbarhetsrisker

Hållbarhetsrelaterade risker är också andra typer av risker som bolaget är exponerade mot. Arbetet med hållbarhet har varit grunden i bolagets affärsidé redan sedan start. Hållbarhetsrisker finns inom alla delar av Bolagets verksamhet och omfattar till exempel miljö- och klimatrelaterade risker, sociala och personalrelaterade risker, korruptionsrisker och risker inom mänskliga rättigheter. Väsentliga hållbarhetsrisker hanteras löpande och är bland annat en del i det systematiska riskhanteringsarbetet och bolagets arbete med risk- och solvensbedömning. Bolagets ambition är att fokusera på hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter som är viktigast för bolagets intressenter och där vi samtidigt har en stor möjlighet att påverka genom vår verksamhet.

Framväxande risker

Framväxande risker är nya eller förändrade risker vars potentiella påverkan på verksamheten ännu inte är kända eller svåra att bedöma. De händer sällan och när de händer kan de få stora konsekvenser. Exempel på framväxande risker är teknologiska förändringar som artificiell intelligens eller klimatrisker samt social och politisk instabilitet. Det är således viktigt att bolaget följer utvecklingen av dessa risker för att kunna hantera negativa effekter när de uppkommer.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer Länsförsäkringar Jämtland livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning och som ersättning för detta erhålls en provision.

I avtalet med Länsförsäkringar Bank regleras hur provisionsersättning beräknas i den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår att Länsförsäkringar Jämtland ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som förmedlats till Länsförsäkringar Bank, vilka dras av från den erhållna provisionen.

Övriga risker är risken för förluster till följd av risker som ökar med tiden, framväxande risker, till exempel som till följd av samhällsförändringar. Övriga risker har lyfts fram i riskkartan för att tydliggöra vikten av dessa risker och att dessa risker även tas hänsyn till på en övergripande nivå i bolaget

Noter till resultat- och balansräkning

Om inget annat anges avser uppgifter i not både koncern- och moderbolag. Belopp om inte annat anges är i tkr.

NOT 3 Premieinkomst

	2024	2023
Direkt försäkring i Sverige	620 308	584 151
Mottagen återförsäkring	28 522	29 525
Premieinkomst	648 830	613 676

NOT 4 Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen

	2024	2023
Överförd kapitalavkastning till skadeförsäkringsrörelsen	26 060	28 732
Räntesats %	3,47/2,13/2,20	3,57/2,57/2,52
Överförd kapitalavkastning till skadelivränterörelsen	7 109	21 169

NOT 5 Utbetalda försäkringsersättningar

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkrings ersättningar f.e.r.	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Utbetalda försäkringsersättningar	-487 088	-416 713	64 029	51 105	-423 059	-365 608
Driftkostnader för skadereglering	-56 383	-55 258	-	-	-56 383	-55 258
Utbetalda försäkringsersättningar	-543 471	-471 971	64 029	51 105	-479 442	-420 866

NOT 6 Driftkostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Totala driftkostnader före funktionsindelning				
Personalkostnader	-160 051*	-159 127	-160 051*	-159 127
Lokalkostnader	-4 374	-4 538	-4 374	-4 538
Avskrivningar	-5 981	-6 279	-5 981	-6 279
Övriga kostnader	-115 938	-104 027	-115 938	-104 027
Omkostnadsbidrag	78 754	69 641	78 754	69 641
Summa totala driftkostnader	-207 590	-204 330	-207 590	-204 330
Avgår:				
Skaderegleringskostnader	56 384	50 919	56 384	50 919
Resultat av förmedlad affär	-9 583	-351	-9 583	-351
Kapitalförvaltningens kostnader	3 000	3 000	3 000	3 000
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	4 851	4 744	4 851	4 744
Återstående driftkostnader	-152 938	-146 018	-152 938	-146 018
Funktionsindelade driftkostnader				
Anskaffningskostnader	-91 386	-80 165	-91 386	-80 165
Årets förändring av förutbetalda				
Anskaffningskostnader	4 851	4 744	4 851	4 744
Administrationskostnader	-66 403	-70 597	-66 403	-70 597
Summa driftkostnader	-152 938	-146 018	-152 938	-146 018
<i>Öhrlings PricewaterhouseCooper AB</i>				
Revisionsuppdrag	-656	-666	-594	-604
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-	-	-
Skatterådgivning	-	-	-	-
Övriga uppdrag	-	-	-	-
Summa	-656	-666	-594	-604

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

*I personalkostnader ingår omstrukturingskostnader med 7 212 tkr

NOT 7 Övriga tekniska kostnader

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFF:s stadgar.

En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift (trafikförsäkringsavgift) av ägare till oförsäkrade fordon samt att delta i det internationella trafikförsäkringsarbetet (Gröna Kortsamarbetet och vissa andra funktioner). TFF har också till uppgift att hantera vissa försäkringsfrågor gällande motorfordon inom det frivilliga branschsamarbetet i Sverige (Bilförsäkringskommittén). TFF svarar även för administrationen av Trafikskadenämnden.

TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftkostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera detta nettounderskott. Underskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring

genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Nettounderskottet redovisas i enlighet med en branschgemensam rekommendation.

Länsförsäkringsbolagens totala andel av TFF:s underskott utgör 35,5 procent och bygger på under 2024 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringars andel fördelas sedan mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB med hjälp av samma premienyckel, dvs. under 2023 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringar Jämtlands andel av länsförsäkringsgruppens andel utgör 2,24 procent. Totalt uppgår prognosticerad avräkning 2024 för Länsförsäkringar Jämtland till -1 531 tkr.

Premier och Trafikförsäkrings-avgifter	Skadeutbetalningar efter självrisk	Kapitalavkastning	Summa TFF 2024 (Övrig skuld)	Slutavräkning 2023	Resultaträkning
3 881	-6 257	844	-1 531	446	-1 085

NOT 8 Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Utdelningar på aktier och andelar				
Utdelningar på aktier och andelar	12 338	11 807	29 908	29 378
Summa utdelningar på aktier och andelar	12 338	11 807	29 908	29 378
Ränteintäkter m.m.				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 282	3 104	2 282	3 104
Övriga ränteintäkter m.m.	649	265	4 390	4 032
Summa ränteintäkter m.m.	2 931	3 369	6 672	7 136
Realisationsvinster				
Obligationer	0	6 949	0	6 949
Aktier och andelar	1 057	49 678	1 057	49 678
Summa realisationsvinster	1 057	56 627	1 057	56 627
Summa kapitalavkastning, intäkter	16 326	71 803	37 637	93 141

NOT 9 Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Räntekostnader m.m.				
Kapitalförvaltningskostnader	-3 120	-3 780	-3 120	-3 780
Nedskrivning aktier	-7 289			
Summa räntekostnader m.m.	-10 409	-3 780	-3 120	-3 780
Summa kapitalavkastning, kostnader	-10 409	-3 780	-3 120	-3 780

NOT 10 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Koncernen	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2024	2023	2024	2023
Byggnader och mark	1 000	4 029		
Aktier och andelar	250 969	73 417		-47 887
Räntebärande värdepapper	28 607	38 532		
Summa	280 576	115 978	-	-47 887
Moderbolaget				
Byggnader och mark	1 000	4 029		
Aktier och andelar	191 847	73 115	-	-
Aktier och andelar i koncern och intresseföretag	96 665	16 639	-	-47 367
Räntebärande värdepapper	28 607	38 532	-	-
Summa	318 119	132 315	-	-47 367

NOT 11 Provisionsintäkter och provisionskostnader

	2024	2023
Provisionsintäkter bank	65 215	55 634
Provisionskostnader bank	-57 230	-54 931
Provisionsintäkter liv	11 423	8 501
Provisionskostnader liv	-9 823	-8 853
Extern skaderegleringsaffär intäkter	0	0
Extern skaderegleringsaffär kostnader	0	0
Summa övriga intäkter och kostnader	9 585	351

NOT 12 Immateriella tillgångar

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	14 761	14 761
Årets förvärv	-	-
Utgående anskaffningsvärde	14 761	14 761
Ingående avskrivningar	-9 796	-8 969
Årets avskrivningar	- 828	- 827
Utgående avskrivningar	-10 624	-9 796
Utgående balans	4 137	4 965

Immateriella tillgångar består av kostnader för utveckling av försäkringsprogrammet EttSAK. Tillgångarna skrivs av på 10 år utifrån beräknad intjänandegrad.

NOT 13 Byggnader och mark

	Koncernen			Moderbolaget		
	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	Totalt	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	Totalt
Antal	1	1	2	1	1	2
Areal kvm	2 208	350	2 558	2 208	350	2 558
Anskaffningsvärde	94 029	2 209	96 238	94 029	2 209	96 238
Marknadsvärde	79 000	22 000	101 000	79 000	22 000	101 000
Bokfört värde	79 000	22 000	101 000	79 000	22 000	101 000
Bokfört värde per kvm kr	35 779	62 857	98 636	35 779	62 857	98 636
Taxeringsvärde, tkr	27 968	14 400		27 968	14 400	

Geografisk fördelning

Rörelsefastigheten ligger i centrala Östersund och förvaltningsfastigheten ligger i Åre.

Värderingsmetod

Rörelsefastigheten Borgens 7 och förvaltningsfastigheten har värderats till verkligt värde av extern värderingspart enligt ortsprismetoden.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	96 238	97 636	96 238	97 636
Pågående nyanläggning	-	-1 398	-	-1 398
Utgående balans	96 238	96 238	96 238	96 238
Ackumulerade värdejusteringar verkligt värde				
Vid årets början	3 762	-266	3 762	-266
Årets värdejustering	1 000	4 028	1 000	4 028
Utgående balans	4 762	3 762	4 762	3 762
Redovisat värde vid årets slut	101 000	100 000	101 000	100 000

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Länsförsäkringar Jämtland utnyttjar som huvudkontor hela fastigheten Borgens 7, totalt 2 208 kvm. Förvaltningsfastigheten Mörviken 1:71 i Åre, totalt 350 kvm, används som konferens- och personalstuga.

NOT 14 Placeringar i koncern- och intresseföretag

Koncern/intresseföretag	Ägarandel Antal aktier	%	Anskaffnings-värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Totalt eget kapital
Koncernen						
<i>Aktier</i>						
Länsförsäkringar AB	262 248	2,52	206 813	892 813	892 813	38 041 000
Summa aktier och andelar i intresseföretag			206 813	892 813	892 813	38 041 000
Moderbolaget						
<i>Aktier</i>						
Länsförsäkringar AB	262 248	2,52	206 813	892 813	892 813	38 041 000
Logen 6 Fastighets AB, 556763-5163	1 000	100	100	100	100	109
LF Jämtland Fastigheter AB, 556660-2537	1 000	100	100	696 786	696 786	58 061
Summa aktier i koncern- och intresseföretag			207 013	1 589 699	1 589 699	38 099 163

Samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen och för gruppen gemensamma styrningsfrågor regleras i ett antal strategi- och styrdokument. Ett av dessa styrdokument är det s.k. konsortialavtalet där länsförsäkringsbolagen gemensamt kallas för konsortiet. Konsortialavtalet reglerar dels samarbetet mellan länsförsäkringsbolagen, dels länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB.

I likhet med övriga länsförsäkringsbolag är Länsförsäkringar Jämtland representerat i konsortiet av bolagets styrelseordförande och vd. Genom konsortiet har Länsförsäkringar Jämtland inflytande över väsentliga beslut som rör Länsförsäkringar AB:s finansiella och operativa strategier och har därmed ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag (Tkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	2024	2023	2024	2023
Redovisat värde vid årets ingång	855 269	828 221	1 493 241	1 527 094
Värdeförändring av verkligt värde			96 458	-31 030
Andel i årets resultat	57 052	51 415		
Andel i övrigt totalt resultat	-1 940	-3 973		
Andra förändringar i intresseföretagets egna kapital	-17 568	-17 571		
Avyttring av intresseföretag	-	-2 823	-	-2 823
Summa aktier och andelar i intresseföretag	892 813	855 269	1 589 699	1 493 241

Finansiell information i sammandrag av koncernens intresseföretag (Mkr)	Länsförsäkringar AB	
	2024	2023
Tillgångar	804 850	731 483
Skulder	766 809	695 285
Eget kapital	38 041	36 198
<i>Varau primärkapital</i>	2 550	2 200
Periodens resultat	2 476	2 195
Periodens övriga totalresultat	-76	-123
Redovisat direkt i eget kapital	-208	-151
Erhållen Utdelning från intresseföretag	-698	-698

NOT 15 Aktier och andelar

	Antal	Anskaffnings- värde	Verkligt /bokfört värde
Koncernen 2024			
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	40	1 704
Länshem AB	186	1000	1 400
Humlegården Fastigheter AB	17 511	159 192	617 595
Lansa Fastigheter AB	24 494	277 636	328 427
Hällefors Tierp Skogar AB	2 590	86 431	217 555
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Kreditgarantiföreningen Jämtland	2 000	205	205
LF Franchisesupport AB	108	11	11
Summa ej noterade aktier		524 515	1 166 897
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefond	56 486	43 643	170 211
SHB Europa Selektiv	268 576	56 872	108 122
SHB Amerikafond	159 087	79 473	411 949
SHB Tillväxtmarknadsfond	166 900	37 051	75 811
SHB Amerika Småbolag	91 880	67 197	148 936
SHB Global Index	230 496	52 839	135 777
SHB Microcap Sverige	145 518	15 000	29 865
SHB Hälsovård Tema	146 746	54 637	66 748
Summa noterade andelar		406 712	1 147 419
Ej noterade andelar			
Destination Åre		24	24
BRF KV New York		24 642	17 354
Summa ej noterade andelar		24 666	17 378
Summa aktier och andelar		955 893	2 331 691
Moderbolaget 2024			
Summa enligt ovan i koncern		955 893	2 331 691
-avgår Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB, Brf Kv New York		-547 901	-1 180 952
Summa aktier och andelar		407 992	1 150 739

	Antal	Anskaffnings- värde	Verkligt /bokfört värde
Koncernen 2023			
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	40	1 497
Länshem AB	186	1000	474
Humlegården Fastigheter AB	17 511	159 192	591 224
Lansa Fastigheter AB	23 679	267 676	299 539
Hällefors Tierp Skogar AB	2 590	86 431	198 262
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Kreditgarantiföreningen Jämtland	2 000	205	205
Summa ej noterade aktier		514 544	1 091 201
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefond	56 486	43 643	155 377
SHB Europa Selektiv	265 121	55 430	103 377
SHB Amerikafond	164 151	78 932	318 411
SHB Tillväxtmarknadsfond	188 670	41 475	73 567
SHB Amerika Småbolag	91 020	65 901	123 764
SHB Global Index	229 818	52 475	106 569
SHB Microcap Sverige	145 518	15 000	27 768
SHB Sverige småbolag	0	0	0
SHB Hälsovård Tema	145 374	53 995	58 727
SHB Hållbar Energi	132 585	55 731	43 882
Summa noterade andelar		462 582	1 011 442
Ej noterade andelar			
Destination Åre		24	24
BRF KV New York		21 542	19 932
Summa ej noterade andelar		21 566	19 956
Summa aktier och andelar		998 692	2 122 596
Moderbolaget 2023			
Summa enligt ovan i koncern		998 692	2 122 596
-avgår Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB, Brf Kv New York		-531 841	-1 108 978
Summa aktier och andelar		463 851	1 013 619

NOT 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Koncern och moderbolag	Anskaffningsvärde 2024	Verkligt värde 2024	Anskaffningsvärde 2023	Verkligt värde 2023
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
SHB Företagsobligationsfond	252 634	276 129	250 340	261 394
SHB Företagsobligationsfond Cri	111 341	120 274	110 738	115 061
SHB Ränteavkastning	302 798	316 687	302 144	308 212
SHB Inst korträntefond	80 017	87 672	79 939	83 860
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	746 790	800 762	743 161	768 527

NOT 17 Fordringar avseende direkt försäkring

	2024	2023
Fordringar hos försäkringstagare	237 141	202 097
Fordringar hos försäkringsföretag	22 636	23 567
Summa fordringar avseende direkt försäkring	259 777	225 664

NOT 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin		Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar			
KONCERNEN 2024					
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	2 331 691		2 331 691	2 331 691	955 893
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	800 762		800 762	800 762	746 790
Övriga finansiella placeringstillgångar	141		141	141	141
	3 132 594		3 132 594	3 132 594	1 702 824
	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	46 451	46 451	46 451	

MODERBOLAGET 2024	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar i intresseföretag	1 589 699		1 589 699	1 589 699	206 813
Aktier och andelar	1 150 739		1 150 739	1 150 739	407 992
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	800 762		800 762	800 762	746 790
Övriga finansiella placeringstillgångar	141		141	141	141
Summa	3 541 341		3 541 341	3 541 341	1 361 736

	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	46 446	46 446	46 446	

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				

KONCERNEN 2023	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	2 122 596		2 122 596	2 122 596	998 692
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 526		768 526	768 527	743 161
Övriga finansiella placeringstillgångar	101		101	101	101
Summa	2 891 224		2 891 224	2 891 224	1 741 954

	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	30 159	30 159	30 159	

MODERBOLAGET 2023	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar i intresseföretag	1 493 241		1 493 241	1 493 241	206 813
Aktier och andelar	1 013 619		1 013 619	1 013 619	463 851
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 527		768 527	768 527	743 161
Övriga finansiella placeringstillgångar	101		101	101	101
Summa	3 275 488		3 275 488	3 275 488	1 413 926

	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	30 149	30 149	30 149	

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

I not 1, Redovisningsprinciper återfinns beskrivningar om hur verkligt värde bestäms avseende tillgångar och skulder

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

tkr	(Nivå 1)	(Nivå 2)	(Nivå 3)	Summa
Koncernen 2024-12-31				
Aktier och andelar	1 147 420	-	2 077 088	3 224 508
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	800 762	-	-	800 762
Övriga tillgångar	141	-	-	141
Summa	1 948 323	-	2 077 088	4 025 411
Koncernen 2023-12-31				
Aktier och andelar	1 011 443	-	1 966 423	2 977 866
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 527	-	-	768 527
Övriga tillgångar	101	-	-	101
Summa	1 780 071	-	1 966 423	3 746 494
Moderbolag 2024-12-31				
Aktier och andelar	1 147 420	-	1 593 019	2 740 439
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	800 762	-	-	800 762
Övriga tillgångar	141	-	-	141
Summa	1 948 323	-	1 593 019	3 541 342
Moderbolag 2023-12-31				
Aktier och andelar	1 011 443	-	1 495 417	2 506 860
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 527	-	-	768 527
Övriga tillgångar	101	-	-	101
Summa	1 780 071	-	1 495 417	3 275 488

Förändringar i värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)

	Ingående balans	Realiserade och orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	Köp och försäljning	Flytt till (+) och från (-) nivå 3	Utgående balans	Nettoförändringar i orealiserade vinster (+) eller förluster (-) relaterade till instrument som innehas på balansdagen
Tillgångar						
Aktier och andelar	1 966 423	96 668	13 997		2 077 088	

Länsförsäkringar Jämtland har kategoriserat onoterade aktieinnehav samt andra tillgångar utan observerbara marknadsdata som nivå 3-tillgångar. Princip för värdering av innehav i Länsförsäkringar AB se not 1. Övriga tillgångar i nivå 3 är värderade till substansvärde alternativt anskaffningsvärde. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar.

Ur ett värderingstekniskt perspektiv har Länsförsäkringar Jämtland inte erhållit tillräckligt med information för att kunna göra en alternativ värdering. Länsförsäkringar Jämtland har därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar.

NOT 19 Materiella tillgångar

	Koncern		Moderbolag	
	2024	2023	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde för maskiner & kontorsinventarier	69 029	66 456	69 029	66 456
Årets inköp	3 261	6 142	3 261	6 142
Försäljning/utrangering	-544	-3 569	-544	-3 569
Utgående anskaffningsvärde	71 746	69 029	71 746	69 029
Ingående avskrivningar	-57 690	-53 983	-57 690	-53 983
Årets avskrivningar	-5 153	-5 452	-5 153	-5 452
Försäljning/utrangering	526	1 745	526	1 745
Utgående avskrivningar	-62 317	-57 690	-62 317	-57 690
Planenligt restvärde	9 429	11 339	9 429	11 339
Varulager	-	77	-	77
Summa	9 429	11 416	9 429	11 416

Byggnadsinventarier skrivs planmässigt av på 10 år och Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3-5 år beroende på typ av tillgång. Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

NOT 20 Förutbetalda anskaffningskostnader

	2024	2023
Årets ingående avsättning	36 194	31 451
Årets förändring	4 851	4 743
Årets utgående avsättning	41 045	36 194

Anskaffningskostnaderna periodiseras utifrån premiernas intjäningstakt.

NOT 21 Eget kapital

Koncernen	Bundet kapital	Fritt eget kapital		Totalt
	Bundna reserver *	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2023-01-01	401 717	2 179 031	-1 226	2 579 522
Disposition av 2022 års resultat	-	-1 226	1 226	-
Förändrad redovisningsprincip intresseföretag		-867		-867
Förändrad redovisningsprincip förvaltningsfastighet		4 078		4 078
Vinstdisposition avsättning till samhällsfond	-	-1 000	-	-1 000
Årets resultat			141 263	141 263
Årets totalresultat	-	-3 105		-3 105
Utgående eget kapital 2023-12-31	401 717	2 176 911	141 263	2 719 891
Ingående eget kapital 2024-01-01	401 717	2 176 911	141 263	2 719 891
Disposition av 2023 års resultat	-	141 263	-141 263	-
Vinstdisposition avsättning till samhällsfond	-	-1 000	-	-1 000
Årets resultat			132 488	132 488
Årets totalresultat	-	-1 940		-1 940
Utgående eget kapital 2024-12-31	401 717	2 315 234	132 488	2 849 439

* I Bundna reserver ingår eget kapitaldelen av obeskattade reserver

Moderbolaget Bundet eget kapital Reserufond

Syftet med reserufonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reserufondsavsättning. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 22 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Ingående balans	269 505	255 821	-	-	269 505	255 821
Årets förändring	15 018	13 684	-	-	15 018	13 684
Utgående balans	284 523	269 505	-	-	284 523	269 505

NOT 23 Avsättning för oreglerade skador

	2024			2023		
	Brutto	Åf andel	Netto	Brutto	Åf andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	697 015	-132 174	564 841	611 870	-90 913	520 957
Inträffade med ej rapporterade skador (IBNR)	393 128	-94 226	298 902	453 452	-100 462	352 990
Avsättning för skaderegleringskostnad	40 818	-	40 818	41 149	-	41 149
Ingående balans	1 130 961	-226 400	904 561	1 106 471	-191 375	915 096
Redovisat i resultaträkning						
Förväntad kostnad för skador som inträffat innevarande period	421 707	-15 519	406 188	505 493	-85 549	419 944
Utbetalt och överfört till försäkringsskulder	-487 088	64 029	-423 059	-412 325	51 106	-361 219
Förändring förväntad kostnad för skador som inträffat tidigare år	-34 061	-18 505	-52 566	-68 347	-582	-68 929
Förändring avsättning skaderegleringskostnad	-1 182	-	-1 182	-331	-	-331
Årets förändring	-100 624	30 005	-70 619	24 490	-35 025	-10 535
Utgående balans	1 030 337	-196 395	833 942	1 130 961	-226 400	904 561
Utgående balans består av:						
Inträffade och rapporterade skador	683 887	-132 656	551 231	697 015	-132 174	564 841
Inträffade men ej rapporterade skador	306 814	-63 739	243 075	393 128	-94 226	298 902
Avsättning för skaderegleringskostnad	39 636	-	39 636	40 818	-	40 818
Utgående balans	1 030 337	-196 395	833 942	1 130 961	-226 400	904 561

NOT 24 För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar

	2024	2023
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	284 523	269 505
Oreglerade skador	1 030 337	1 130 961
Återbäring	108 357	8 791
Återförsäkrarens andel av oreglerade skador	-196 395	-226 400
Utgående balans	1 226 822	1 182 857
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	800 761	768 526
Fordringar avseende direkt försäkring	216 596	148 642
Likvida medel och depåer	90 128	87 541
Fastigheter	119 337	178 148
Utgående balans	1 226 822	1 182 857

NOT 25 Skatt

	Koncern		Moderbolag	
	2024	2023	2024	2023
Redovisad skatt i resultaträkningen				
Periodens skattekostnad	-20 108	221	-20 107	221
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-127 257	-42 407	-127 257	-42 407
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	2 862	-	-	-
Total redovisad skattekostnad	-144 503	-42 186	-147 364	-42 186
Avstämning av årets skattekostnad				
Redovisat resultat före skatt	276 991	183 449	278 792	170 229
Skatt enligt gällande skattesats 20,6 %	-57 060	-37 790	-57 431	-35 067
Skatteeffekt av:				
– ej avdragsgilla kostnader	-965	-12 159	-965	-12 159
– ej skattepliktiga intäkter	11 026	9 771	11 398	7 047
– ej bokförda avdragsgilla kostnader	1 560	1 055	1 560	1 055
– ej beskattningsbara intäkter	-	-	-	-
– skatt hänförlig till tidigare år*	-96 793	1 239	-96 793	1 239
– skatt på periodiseringsfond	2 615	-56	-247	-56
– schablonbeskattning delägare aktiefonder	-1 467	-1 469	-1 467	-1 469
– schablonbeskattning säkerhetsreserv	-3 419	-2 777	-3 419	-2 777
– Redovisad skattekostnad	-144 503	-42 186	-147 364	-42 186
– Redovisad effektiv skatt	52,2 %	23,0 %	52,9 %	24,8 %
Uppskjuten skatt på ej bokförda skattemässiga avskrivningar fastigheter				
Ingående avsättning	1 445	1 049	1 445	1 049
Årets förändring	397	396	397	396
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Utgående avsättning	1 842	1 445	1 842	1 445
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster				
Ingående avsättning	120 728	82 795	120 728	78 717
Årets förändring	126 860	37 933	126 860	42 011
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Ändrad princip för beskattning av intressebolag	-	-	-	-
Utgående avsättning	247 588	120 728	247 588	120 728
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver				
Ingående avsättning	101 782	101 782	-	-
Årets förändring	-2 862	-	-	-
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Utgående avsättning	98 920	101 782	-	-
Uppskjutna skatteskulder totalt	348 350	223 955	247 588	122 173

* Gamla Länsförsäkringar AB utgör skattemässiga lagertillgångar i och med att Högsta förvaltningsdomstolen den 13 december 2024 beslutade att inte meddela Länsförsäkringar Jämtland prövningstillstånd och Kammarrättens dom från den 18 juni 2024 vunnit laga kraft. En uppskjuten skatteskuld på 103 Mkr redovisas auseende uppskovsbeloppet för den skattemässiga vinst som uppkom genom fusionen år 2021. En tvingande återföring av beviljat uppskov aktualiseras först vid en eventuell framtida avyttring av innehavet i nuvarande Länsförsäkringar AB. Uppskoven kan även frivilligt återföras för beskattning vid en tidigare tidpunkt. Inom en överskådlig framtid anses det inte sannolikt att uppskoven, antingen tvingande eller frivilligt, blir föremål för beskattning.

NOT 26 Personal, löner och ersättningar

	2024	2023
Medelantal anställda		
Kvinnor	84	83
Män	68	66
Totalt	152	149
Medelantal styrelsen		
Kvinnor	4	5
Män	4	3
Totalt	8	8
Könsfördelning i bolagsledningen		
Styrelsen kvinnor		
Ledningen kvinnor	50 %	63 %
	67 %	62 %
Löner, ersättningar och sociala kostnader har utgått enligt följande		
Styrelse, vd	4 093	5 263
Sociala avgifter	2 103	2 809
- varav pensionskostnader	721	1 004
Tjänstemän	86 111	81 054
Sociala kostnader	44 768	49 925
- varav pensionskostnader	11 435	17 602

Pensioner

Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/PRI samt Länsförsäkringar Liv.

Ersättningspolicy

Länsförsäkringar Jämtlands ersättningspolicy har fastställts av bolagets styrelse 2024. Ersättningsutskottet ansvarar för beredning av väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Övriga uppgifter regleras i styrelsens arbetsordning.

Ersättningsmodell och kriterier för ersättningar

Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Länsförsäkringar Jämtland att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarna.

Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka bolagets långsiktiga intressen.

Basen i ersättningsmodellen ska utgöras av fast ersättning. Den fasta ersättningen ska vara på rätt nivå för att attrahera och behålla rätt kompetens och ska sättas individuellt på en nivå med en tydlig koppling till anställdas arbete och prestation.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut.

Arbetstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode. Ersättning till vd fastställs av styrelsens ordförande på styrelsens uppdrag. Ersättning till övriga ledande befattningshavare beslutas av vd utifrån mandat från

ersättningsutskottet. Ersättning till vd utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån.

Pension för vd är avgiftsbestämd, pensionspremien uppgår till 35 procent av pensionsgrundande lön. Pensionsåldern för vd är 65 år med möjlighet att välja att gå i förtida pension vid 63 års ålder. Pensionsåtagandet har täckts genom försäkringsavtal. I händelse av Länsförsäkringar Jämtlands uppsägning av vd är uppsägningstiden tolv månader.

Löner, ersättningar och förmåner under 2024

(Kr)	Årsarvode	Dagarvode	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning
<i>Styrelsens ordförande:</i>					
Mattsson Karin ¹	400 112	209 600	3 758		
<i>Övriga styrelseledamöter:</i>					
Simonsson, Marie ²	242 800	64 400			4 725
Elgendahl, Bengt-Eric	134 000	76 600			
Norman, Susanne	134 000	52 600	3 758		
Berggren, Fredrik	134 000	65 600	2 506		11 100
Johansson, Bo	134 000	56 000	3 758		5 850
Tillman, Linda (jan-apr)	39 828	11 400	1 566		
Helgesson, Lars (maj-)	94 172	42 000			3 790
Lyckman, Linda (maj-)	94 172	33 600			1 250
<i>Verkställande direktör</i>					
Rådström, Lars	2 047 507		123 709	783 865	
Andra ledande befattningshavare	6 059 028		288 757	1 657 376	18 691
SUMMA	9 513 619	611 800	427 812	2 441 241	45 406

¹ Ordförande i finansutskott och ersättningsutskott

² Vice ordförande i styrelsen och, ordförande i risk- och revisionsutskott

Med andra ledande befattningshavare avses de fem personer som utöver vd utgör företagsledning. Ersättning till andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Andra ledande befattningshavare har inte någon rörlig ersättning från och med 2014. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv. I övriga ersättningar ingår skattepliktiga ersättningar.

NOT 27 Närstående

Närstående relationer

Moderbolaget har en närstående relation med sina koncern- och intresseföretag, se not 14. Sammanställning över närstående transaktioner (tkr).

Koncern

<i>Intresseföretag</i>	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Länsförsäkringar AB	2024	2 696	61 267	23 352	5 262
Länsförsäkringar AB	2023	2 846	56 776	24 346	4 958
LF Norrr Holding	2024	-	-	-	-
LF Norrr Holding	2023	-	-	-	-

Moderbolag

<i>Intresseföretag</i>	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Länsförsäkringar AB	2024	2 696	61 267	23 352	5 262
Länsförsäkringar AB	2023	2 846	56 776	24 346	4 958
LF Norrr Holding	2024	-	-	-	-
LF Norrr Holding	2023	-	-	-	-
<i>Dotterbolag</i>					
Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB	2024	-	375	488 231	2926
Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB	2023	-	332	475 171	3 187
Logen 6 Fastighets AB	2024	-	-	-	-
Logen 6 Fastighets AB	2023	-	-	-	-

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Länsförsäkringar AB har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom länsförsäkringsgruppen.

Transaktioner av löpande karaktär är varor och tjänster som tillhandahålls gentemot länsförsäkringsbolagen avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service. Transaktioner av denna karaktär ska följa fastställda rutiner enligt nedan.

Prissättning

Prissättningen för Länsförsäkringar AB-koncernens serviceverksamhet baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnader till länsförsäkringsbolagen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Beredning och beslut

Företagsledningen inom Länsförsäkringar AB bereder tillsammans med ett serviceråd, med representanter från länsförsäkringsbolagen, servicenivå och prislista för försäljning av varor och tjänster till närliggande bolag. Med utgångspunkt från denna beredning tar styrelsen för Länsförsäkringar AB beslut om servicenivå och prislista gentemot länsförsäkringsbolagen.

Närståendetransaktioner med Länsförsäkringar AB-koncernen

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av de 23 länsförsäkringsbolagen och 15 socken- och häradsbolag. En stor del av Länsförsäkringar AB-koncernens kundkontakt sker genom länsförsäkringsbolagen. I provisionsöverenskommelser mellan parterna regleras ersättning för förmedling av Länsförsäkringar AB-koncernens försäkringsprodukter. Provisioner utgår även till länsförsäkringsbolagen för arbetet med Länsförsäkringar Banks, Länsförsäkringar Hypoteks och Länsförsäkringar Fondförvaltnings kundrelaterade frågor. Uppdraget och ersättning regleras i samarbetsavtal mellan parterna. Denna lösning skapar en unik lokal närvaro och marknadskänedom.

Länsförsäkringar AB-koncernen hanterar och avräknar länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring. Länsförsäkringar AB-koncernen utför även utvecklingsprojekt och service åt länsförsäkringsbolagen inom en rad områden, exempelvis personskadereglering, jurist- och aktuarietjänster, produkt- och konceptutveckling samt utveckling av IT-stöd och andra IT-tjänster.

Avtal

Väsentliga avtal utgörs i huvudsak av avtal mellan Länsförsäkringar AB-koncernens bolag och Länsförsäkringar Jämtland, som provisionsavtal, avtal om skadereglering samt avtal om utveckling och förvaltning.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning är redovisade i not 26, Personal, löner och ersättningar. Några transaktioner med andra närstående personer finns inte.

NOT 28 Resultat per försäkringsklass

	Totalt 2024	Sjuk och olycksfall	Motor, ansvar mot tredje man	Motorfordon övriga klasser	Brand och annan egendoms-skada	Allmän ansvarighet	Rätts-skydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återför-säkring
Premieintäkt, brutto	633 813	42 232	64 028	184 160	291 446	14 793	8 825	605 483	28 330
Försäkrings-ersättningar, brutto	-442 848	-40 669	-51 527	-163 209	-195 126	-8 139	-5 987	-464 656	21 809
Driftkostnader, brutto	-152 938	-11 937	-19 117	-36 204	-79 145	-3 830	-2 405	-152 638	-300
Resultat av avgiven återförsäkring	-20 370	1 772	-10 445	1 467	-14 253	1 456	-366	-20 370	
Övriga intäkter och kostnader	-1 085		-1 085					-1 085	
Resultat per försäkringsklass	16 572	-8 601	-18 146	-13 786	2 922	4 279	67	-33 266	49 838
Premieinkomst, brutto	648 830	44 410	63 872	191 532	296 487	15 027	8 978	620 308	28 522

NOT 29 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Koncernen 2024 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		4 137	4 137
Byggnader och Mark		101 000	101 000
Förvaltningsfastigheter			
Placeringar i intresseföretag		892 813	892 813
Aktier och andelar		2 331 691	2 331 691
Obligationer och räntebärande värdepapper		800 762	800 762
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		141	141
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	5 771	190 624	196 395
Fordringar avseende direkt försäkring	259 778		259 778
Fordringar avseende återförsäkring	5 984		5 984
Övriga fordringar	59 504	5 427	64 931
Materiella tillgångar	9 429		9 429
Kassa och bank	92 778		92 778
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	41 045		41 045
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 515		3 515
Summa tillgångar	477 804	4 328 535	4 804 399
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	284 523		284 523
- Oreglerade skador	206 265	824 072	1 130 337
- Återbäring	108 357		108 357
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		348 350	348 350
- Övriga avsättningar		23 429	23 429
Skulder avseende direkt försäkring	16 883		16 883
Skulder avseende återförsäkring		0	0
Övriga skulder	29 568		29 568
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	101 081	12 433	113 514
Summa skulder och avsättningar	746 677	1 208 284	1 954 961

Moderbolaget 2024 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		4 137	4 137
Byggnader och mark		101 000	101 000
Placeringar i koncernföretag		2 077 930	2 077 930
Aktier och andelar		1 150 739	1 150 739
Obligationer och räntebärande värdepapper		800 762	800 762
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		141	141
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	5 771	190 624	196 395
Fordringar avseende direkt försäkring	259 778		259 778
Fordringar avseende återförsäkring	5 984		5 984
Övriga fordringar	59 413	5 427	64 840
Materiella tillgångar	9 429		9 429
Kassa och bank	89 987		89 987
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	41 045		41 045
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 515		3 515
Summa tillgångar	474 922	4 330 760	4 805 682
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	284 523		284 523
- Oreglerade skador	206 265	824 072	1 030 337
- Återbäring	108 357		108 357
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		249 430	249 430
- Andra avsättningar		23 429	23 429
Skulder avseende direkt försäkring	16 883		16 883
Övriga skulder	29 563		29 563
Skulder koncernföretag		2 889	2 889
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	101 077	12 433	113 510
Summa skulder och avsättningar	746 668	1 112 253	1 858 921

Koncernen 2023 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		4 965	4 965
Byggnader och mark		100 000	100 000
Förvaltningsfastigheter			
Placeringar i intresseföretag		855 270	855 270
Aktier och andelar		2 122 596	2 122 596
Obligationer och räntebärande värdepapper		768 527	768 527
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		101	101
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	1 347	225 053	226 400
Fordringar avseende direkt försäkring	225 664		225 664
Fordringar avseende återförsäkring	4 146		4 146
Övriga fordringar	47 898	3 015	50 913
Materiella tillgångar	11 416		11 416
Kassa och bank	89 978		89 978
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	36 194		36 194
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 352		2 352
Summa tillgångar	418 995	4 079 527	4 498 522
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	269 505		269 505
- Oreglerade skador	241 475	889 486	1 130 961
- Återbäring	8 791		8 791
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		223 955	223 955
- Övriga avsättningar		18 888	18 888
Skulder avseende direkt försäkring	21 304		21 304
Skulder avseende återförsäkring			
Övriga skulder	8 855		8 855
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	83 064	13 308	96 372
Summa skulder och avsättningar	632 994	1 145 637	1 778 631

Moderbolaget 2023 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		4 965	4 965
Byggnader och mark		100 000	100 000
Placeringar i koncernföretag		1 968 412	1 968 412
Aktier och andelar		1 013 619	1 013 619
Obligationer och räntebärande värdepapper		768 527	768 527
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		101	101
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	1 347	225 053	226 400
Fordringar avseende direkt försäkring	225 664		225 664
Fordringar avseende återförsäkring	4 146		4 146
Övriga fordringar	47 806	3 015	50 821
Materiella tillgångar	11 416		11 416
Kassa och bank	87 441		87 441
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	36 194		36 194
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 352		2 352
Summa tillgångar	416 366	4 083 692	4 500 058
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	269 505		269 505
- Oreglerade skador	241 475	889 486	1 130 961
-Återbäring	8 790		8 790
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		122 173	122 173
- Andra avsättningar		18 888	18 888
Skulder avseende direkt försäkring	21 305		21 305
Övriga skulder	8 845		8 845
Skulder koncernföretag		3 146	3 146
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	83 059	13 308	96 367
Summa skulder och avsättningar	632 979	1 047 001	1 679 980

NOT 30 Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står:	2024
Årets resultat i moderbolaget	141 578
Balanserat resultat	2 315 579
Summa disponibla vinstmedel	2 457 157

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att avsätta 1 000 tkr till Länsförsäkringar Jämtlands samhällsfond och att 2 456 157 tkr balanseras i ny räkning.

NOT 31 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter

	2024	2023
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	800 762	768 526
Fordringar avseende direkt försäkring	216 596	148 642
Likvida medel och depåer	90 128	87 541
Fastigheter	119 337	178 148
Summa	1 226 822	1 182 857

Till säkerhet för förpliktelser gentemot försäkringstagare förs ett förmånsrättsregister som upprättas över tillgångar i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:08. Säkerheten avser skuldtäckning av de försäkringstekniska avsättningarna.

Eventalförpliktelser

- Teckningsåtagande av certifikat i Humlegården Fastigheter AB med 47 000 tkr.
- Med bolagets medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen följer ett solidariskt ansvar för föreningens förpliktelser.
- Bolaget har ansvar för 80 procent av uppkomna kreditförluster i förmedlade krediter tillhörande Länsförsäkringar Bank vilka är förmedlade av Länsförsäkringar Jämtland. Ansvar för förlust mot Länsförsäkringar Bank AB som kan uppgå till mellan 80 och 100 procent av kreditförlusten beroende på om bolaget ökat riskexponeringen utanför kreditinstruktionen. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter.

Underskrifter

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Östersund den 13 mars 2025

Karin Mattsson
Styrelsens ordförande

Marie Simonsson

Bengt-Eric Elgendahl

Susanne Norman

Fredrik Berggren

Bo Johansson

Linda Lyckman

Lars Helgesson

Joakim Hilldén
Personalrepresentant

Ida Nääs
Personalrepresentant

Lars Rådström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av vår elektroniska signatur
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Morgan Sandström
Auktoriserad revisor

Länsförsäkringar Jämtlands styrelse

Karin Mattsson
Frösön
Ordförande
Invalid 2017

Marie Simonsson
Gåxsjö
Vice ordförande
Invalid 2005

Fredrik Berggren
Timrå
Invalid 2021

Bengt-Eric Elgendahl
Östersund
Invalid 2012

Susanne Norman
Östersund
Invalid 2018.

Bo Johansson
Sveg
Invalid 2023

Lars Helgesson
Åre
Invalid 2024

Linda Lyckman
Offerdal
Invalid 2024

Joakim Hillén
Östersund
Personalrepresentant.
Invalid 2020

Ida Nääs
Oviken
Personalrepresentant.
Invalid 2022

Företagsledning

Lars Rådström
Östersund
Verkställande direktör
Född 1967. Anställd 2012

Unn Wakefield
Åre
Försäkringschef
Född 1975. Anställd 2022

Märten Areskoug
Östersund
Bankchef
Född 1978. Anställd 2021

Martina Lundholm
Östersund
Chef Kommunikation och affärsutveckling
Född 1973. Anställd 2023

Sara Henriksson
Ånge
Chef HR och IT
Född 1976. Anställd 2019

Anita Hållenius
Stockholm
Ekonomichef
Född 1964. Anställd 2021

Ord och uttryck inom skadeförsäkring

Resultaträkning

Premieintäkter efter avgiven återförsäkring (f.e.r.). Premie hänförlig till räkenskapsåret med avdrag för avgivna återförsäkringspremier.

Premier för avgiven återförsäkring. Kostnad för det försäkringsbolag som inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagarna. Återförsäkringen, som sker hos andra försäkringsbolag, kan avse enskilda risker eller bolagets totala försäkringsaffär.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen. Inbetalda premier och avsättningar för oreglerade skador genererar under året avkastning. Denna avkastning överförs till försäkringsrörelsen.

Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring (f.e.r.). Utbetalda försäkringsersättningar, förändring i avsättning för oreglerade skador samt driftkostnader för skadereglering, allt med avdrag för återförsäkrarens andel.

Driftkostnader. Sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration med avdrag för provisioner i avgiven återförsäkring. Driftkostnader för skadereglering ingår ej.

Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar. Eftersom placeringstillgångarna värderas till verkliga värden på balansdagen (med undantag för innehav i intressebolag) ska årets värdeförändringar redovisas som realiserad vinst eller förlust i resultaträkningen.

Uppskjuten skatt. Beräknad skatt på realiserade vinster samt på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter.

Resultatanalys

Avvecklingsresultat. Vinst eller förlust som uppkommer vid slutreglering av de skador eller vid omvärdering av de skador som inträffat före verksamhetsårets början.

Balansräkning

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker. Den del av inbetald premieinkomst som hänför sig till kommande verksamhetsår. Om den avsatta premien bedöms vara otillräcklig för att täcka beräknade kostnader kan den förstärkas genom avsättning för kvardröjande risk.

Avsättning för oreglerade skador. Det beräknade värdet av bolagets samlade ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall som vid verksamhetsårets slut ännu inte utbetalats.

Avsättning för återbäring. Reserv för återbäring som tilldelats försäkringstagarna men som vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Diskontering. Trafik- samt olycksfalls- och sjukförsäkring är affärer med lång avvecklingstid. Det innebär att det kan ta flera år innan en skada är slutbetald. Under tiden förräntas den avsättning som avsatts som reserv för skadan. Det innebär att ett lägre belopp än det nominella kan avsättas som reserv, det vill säga avsättning för oreglerade skador.

Nyckeltal – definitioner

Totalkostnadsprocent. Summan av försäkringsersättningar f.e.r. och driftkostnader dividerad med premieintäkten f.e.r.

Konsolideringskapital. Summan av beskattat eget kapital, uppskjuten skatt, obeskattade reserver och övervärden i intressebolag.

Konsolideringsgrad. Konsolideringskapitalet i relation till premieinkomsten f.e.r.

Kapitalbas. Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser räkna in också förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Solvenskapitalkrav (SCR). SCR ska beräknas utifrån alla kvantifierbara risker i verksamheten och ska med 99,5 procent sannolikhet garantera att bolaget inte blir insolvent under en ettårsperiod. Kapitalkravet ska beräknas utifrån följande risker:

- Skadeförsäkringsrisk (premie och reservrisk, katastrofrisk)
- Livförsäkringsrisk
- Marknadsrisk (aktie-, ränte-, fastighets-, kreditspread-, valuta- och koncentrationsrisk)
- Motpartsrisk (återförsäkrare, motparter i finansiella derivat)
- Operativ risk

Minimikapitalkrav (MCR). MCR beräknas till en summa som med 85 procent sannolikhet ska täcka det värsta tänkbara scenariot, till exempel en börskrasch. MCR ska ligga inom ett intervall mellan 25 och 45 procent av SCR.

Direktavkastningsprocent. Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelningar på aktier och andelar samt resultat på egna fastigheter i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och likvida medel.

Totalavkastningsprocent. Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året på placeringstillgångar i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och likvida medel.

